

Kirje

23.10.2023

VN/30100/2023
VN/30100/2023-OKM-1

Jakelun mukaisesti

Korkeakoulujen valmistautuminen sopimuskauteen 2025-2028

Tässä kirjeessä annamme korkeakouluille ohjeita sopimuskauteen 2025-2028 valmistautumisesta. Lisäksi kuvaamme ministeriön virkavalmistelun näkökulmasta hallituksen toimikauden alun korkeakoulu- ja tiedepoliittisen toimintaympäristön keskeisiä sopimuskauden valmisteluun vaikuttavia kehityskulkuja ja niihin liittyviä korkeakoulujen huomiota vaativia tapahtumia ja määräpäiviä korkeakoulujen ohjauksen ja rahoituksen näkökulmasta.

Tavoitteena on kevään 2024 aikana kuvata yksityiskohtaisemmin korkeakoulujen kauden 2025-2028 keskeiset ohjaus- ja rahoituskäytänteet. Tämä mahdollistuu sen jälkeen, kun [korkeakoulujen ohjauksen kehittämisen ja korkeakoulujen valtionrahoituksen kohdentamisessa käytettyjen rahoitusmallien uudistamisen työryhmän](#) (toimikausi 10.3.2023-30.4.2024) työn pohjalta on tehty tarvittavat muutokset korkeakoulujen rahoitusperusteisiin ja linjaukset ohjauskäytänteistä.

Lisätietoja antavat tarvittaessa:

- opetusneuvos Jorma Karhu (erityisesti yliopistot), puh. 0295 3 30139 ja opetusneuvos Ulla Mäkeläinen (erityisesti ammattikorkeakoulut) puh. 0295 3 30223.
- opetusneuvos Jukka Haapamäki puh. 0295 3 30088 ja opetusneuvos Tomi Halonen puh. 0295 3 30095 (tilastotiedonkeruut, KOTA-tietojärjestelmän ja Vipunen-tietovaraston tekniset kysymykset), sähköposti etunimi.sukunimi@gov.fi.

Va. ylijohtaja

Erja Heikkinen

Opetusneuvos

Jorma Karhu

Liitteet

Valmisteluohje korkeakouluille sopimuskaudelle 2025-2028

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Jakelu Yliopistot
Ammattikorkeakoulut

Tiedoksi Valtiosihteeri Elina Laavi
Erityisavustaja Emmi Venäläinen
Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen
Suomen Akatemia
Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
OKM korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto

Valmisteluohje korkeakouluille sopimuskaudelle 2025-2028

Sisällys

Valmisteluohje korkeakouluille sopimuskaudelle 2025-2028	1
1. Hallitusohjelman korkeakoulu- ja tiedepoliittiset tavoitteet ja muut korkeakoulujen toiminnassa huomioon otettavat linjaukset	3
2. Korkeakoulujen sopimusvalmistelun 2025-2028 vuosikello	9
3. Kauden 2025-2028 ministeriön ja korkeakoulun välisen sopimuksen perusrakenne.....	14
4. Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet.....	18
5. Valtakunnallinen lähtökohta korkeakoulujen tutkintotavoitteiden valmistelulle kaudelle 2025-2028 ja näkymä vuoteen 2035.....	21
6. Korkeakoulujen valtionrahoituksen valmistelu	33
7. Koulutusvastuujärjestelmän uudistaminen ja koulutusvastuiden muutokset	37
8. Opetus- ja kulttuuriministeriön alustava päätös yliopistojen valtakunnallisista tehtävistä ja niiden rahoituksesta sopimuskaudella 2025-2028	42

1. Hallitusohjelman korkeakoulu- ja tiedepoliittiset tavoitteet ja muut korkeakoulujen toiminnassa huomioon otettavat linjaukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö on nostanut tähän osioon pääministeri Orpon hallitusohjelmasta sekä vuoden 2024 talousarvioesityksestä ja julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025-2027 keskeisiä korkeakoulujen toiminnan kehittämistä huomioon otettavia linjauksia. Lisäksi on kerrottu hallitusohjelman tavoitteiden edistämiseksi käynnissä olevista valmisteluista ja aikatauluista siinä määrin kuin tässä vaiheessa on ollut mahdollista.

Taloussnäkymät

Pääministeri Orpon hallituksen talouspolitiikan tavoitteena on parantaa suomalaisten elintasoja, kääntää Suomen talous kestäväan kasvuun ja kääntää hyvinvointia uhkaava velkaantumiskehitys. Hallitus toteuttaa kasvua vauhdittavia uudistuksia sekä tekee välttämättömiä toimia julkisen talouden tasapainottamiseksi. Hallituksen talouspolitiikan painopisteet ovat taloudellinen vakaus, työllisyys, talouskasvu sekä hyvinvointipalvelujen turvaaminen.

Syyskuun budjettiriihessä hallitus totesi julkisen talouden tilanteen olevan uusien ennusteiden perusteella huolestuttava. Päivittyneen talousennusteen perusteella 6 miljardin euron sopeutuskokonaisuuden toimeenpanon jälkeen hallitusohjelmaan kirjatusta 1 %/BKT:n alijäämätavoitteesta jäätäisiin arviolta 0,4 prosenttiyksikköä. Hallitus arvioi julkisen talouden tilannetta ja päättää mahdollisista tarvittavista lisätoimista puoliväliriihessä. Julkisen talouden suunnitelmassa asetetaan sitova menokehitys vaalikaudelle. Hallitusohjelman kirjauksia ja muita toimenpiteitä toteutetaan vaalikauden kehyksen mahdollistamissa rajoissa.

Hallitus on sitoutunut kansalliseen tavoitteeseen nostaa Suomen tutkimus- ja kehittämismenot (T&K-menot) 4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2030 mennessä. Kansallisen tavoitteen ja voimassa olevan T&K-rahoituslain mukaisesti valtion T&K-rahoitus nousee 1,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2030 mennessä sillä edellytyksellä, että yksityisen sektorin panostukset kasvavat 2,67 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Valtiovarainministeriön uusimman talousennusteen mukaan valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen tulisi olla noin 4,3 mrd. euroa vuonna 2030. Tämä tarkoittaa noin 2,0 mrd. euron lisäystä vuoden 2023 talousarvion mukaiseen T&K-rahoituksen kokonaismäärään nähden. Valtion talousarviossa T&K-rahoitusta tulee siten korottaa vuosittain noin 280 milj. eurolla verrattuna vuoden 2023 lähtötasoon. Jotta lakisääteinen rahoituksen määrä täyttyisi vuonna 2024, tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitusta tulisi lisätä aiempien päätösten lisäksi 264 milj. euron verran.

T&K-rahoituksen lisäykset (TAE 2024 ja JTS 2024-2027), milj. euroa

	2024	2025	2026	2027
Pysyvät rahoituksen korotukset (milj. euroa)				
Business Finlandin T&K-toiminnan tukemisen valtuus	92	92	92	92
Business Finlandin T&K-toiminnan lainavaltuus	10	10	10	10
EU-hankkeiden kansallinen vastinrahoitus korkeakouluille ja valtion tutkimuslaitoksille	35	35	35	35
Suomen Akatemian tutkimushankevaltuus	55	45	45	45
Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen sekä sosiaalityön yliopistotasoiseen tutkimukseen	5	5	5	5
Määräaikainen rahoitus (milj. euroa)				
Tutkijankoulutus-pilotti (2024—2027)	40	86	86	50
VTT, mikroelektroniikan ja kvanttiteknologian pilotointiympäristö (2024—2027)	5,3	11,2	45	17,5
VTT, kvanttietokone (2024—2027)	5	25	25	15
VTT, pienydinvoimalahankkeiden kehittäminen (2025-2027)		2,12	2	0,38
REPowerEU, puhtaan energian ja materiaalivirtojen T&K-hanke (2024-2026)	16,5	19	4,3	
Rahoituspäätökset	264	330	349	270

Valtion T&K-rahoituksen vuosien 2025-2027 lisäyksiä ei ole vielä kohdennettu hallinnonaloittain tai momenteittain. Kohdennuksesta on tarkoitus päättää myöhemmin tulevien talousarvioiden ja julkisen talouden suunnitelmien yhteydessä. Hallitus varautuu hallitusohjelman mukaisesti suurteholaskennan kapasiteetin jatkuvuuden varmistamiseen (EuroHPC-supertietokoneen hankinta). Business Finland on veloitettu kehittämään mekanismi, jolla varmistetaan rahoituksen kanavoituminen myös ammattikorkeakoulujen yritys yhteistyössä tehtävään soveltavaan tutkimukseen. EU:n rahoittamien T&K-hankkeiden kansallinen vastinrahoitus on budjetoituna TEMin hallinnonalalle, mutta tämä on tarkoitettu myös korkeakouluille.

Korkeakoulujen rahoitusnäköymä selkeytyi 9.10.2023 hallituksen julkistaessa vuoden 2024 talousarvioesityksen ja julkisen talouden suunnitelman vuosille 2024-2027:

- Vuodelle 2024 korkeakoulujen perusrahoitusta ehdotetaan lisättäväksi kustannustason nousua vastaavasti yhteensä 152 milj. eurolla.
- Vuosina 2024—2027 osoitetaan korkeakoulujen aloituspaikkamäärien lisäämiseen yhteensä 41,3 milj. euroa ja tutkijankoulutuspilottiin yhteensä 262 milj. euroa.
- Psykoterapeuttikoulutukseen lisätään 2 milj. euroa vuodelle 2025, 5 milj. euroa vuodelle 2026 ja vuodesta 2027 lähtien 10 milj. euroa.
- Suomen Akatemian tutkimushankevaltuuteen tulevasta lisärahoituksesta suunnataan vuosittain lippulaivoihin 30 milj. euroa (40 milj. euroa vuonna 2024), tutkitun tiedon vaikuttavuuteen 10 milj. euroa ja kansalliseen tutkimusinfrastruktuuriin 5 milj. euroa.

Julkista taloutta vahvistavina toimina yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen koulutustarjonnan säädelyjä enimmäismaksuja ja EU/ETA-valtioiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukuvuosimaksujen

vähimmäismäärää nostetaan. Vastaavasti vähennetään korkeakoulujen valtionrahoitusta asteittain siten, että vuodesta 2028 alkaen vähennys on yhteensä 35 milj. euroa. Lisäksi ammattikorkeakoulujen valtionrahoituksesta vähennetään vuodesta 2024 alkaen 12 milj. euroa sote-harjoittelukorvausten siirtona.

Korkeakoulu- ja tiedepolitiiset linjaukset ja toimenpiteiden valmistelutilanne

Korkeakoulutus ja tiede. Korkeakoulujärjestelmä perustuu jatkossakin duaalimalliin eli yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on omat lainsäädäntönsä ja omat tehtävänsä.

Korkealaatuisen akateemisen tutkimuksen turvaamiseksi korkeakouluissa tuetaan ja vahvistetaan poikkitieteellistä, avointa akateemista keskustelukulttuuria ja ennakkoluulotonta innovaatioajattelua. Kriittinen tutkimustieto ja erityisasiantuntemus nähdään myös huoltovarmuus- ja turvallisuuskysymyksinä. Kotimaisten tieteellisten julkaisukanavien toiminta turvataan ja mahdollistetaan tieteellisten artikkeleiden avoin julkaiseminen niissä ja siten tutkitun tiedon saatavuus kansalliskielillä.

Hallitus jatkaa korkeakoulujen profiloitumisen tukemista, jotta voimavarat käytettäisiin mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti. Korkeakouluja kannustetaan kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön sekä löytämään tutkimusalat, joilla ne voivat tavoitella maailman kärkeä omilla vahvuusalueillaan. Korkeakoulujen autonomiaa tuetaan, mutta koordinoitua tarvitaan. Koulutuskentän yhteistyön mahdollisuuksia hyödynnetään tehokkaammin ottaen huomioon alueelliset ja kielelliset näkökohdat. Koulutusjärjestelmän kehittämisessä otetaan nykyistä paremmin huomioon tekoälyn ja digitalisaation mahdollisuudet.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta. Kuten edellä on todettu, hallitus on sitoutunut T&K-järjestelmän kehittämisen periaatteisiin ja parlamentaarisen TKI-työryhmän ehdotusten toimeenpanoon. Välttämätöntä on varmistaa osaajien saatavuus ja riittävät koulutusmäärät sekä Suomen houkuttelevuus ulkomaisten osaajien näkökulmasta. Tutkimusinfrastruktuurien rahoitusta lisätään ja hallitus sitoutuu suurteholaskennan kapasiteetin varmistamiseen. T&K-rahoituksen kansantaloudellista vaikuttavuutta nostetaan painottamalla tutkimus-yritys-yhteistyöhön kohdentuvaa rahoitusta sekä rahoittamalla yhteiskäyttöisiä TKI-infrastruktuureja. Lisäksi hyödynnetään sekä olemassa olevia tehokkaita rahoitusvälineitä, kuten veturirahoitusta ja lippulaivahankkeita, että TKI-rahoittajaorganisaatioiden uusia yhteisiä ohjelmia. Varataan riittävä EU:n T&K-rahoituksen kansallinen vastinrahoitus ja asetetaan tavoitteeksi Suomeen ohjautuvan EU:n T&K-rahoituksen kaksinkertaistaminen. Globaalisti kilpailukykyisten ekosysteemien vahvistamiseksi käydään tiivistä vuoropuhelua julkisen ja yksityisen sektorin TKI-panostusten strategisesta kohdentamisesta alueellisten ekosysteemi-sopimusten muodossa. T&K-verokannustinta kehitetään edelleen sekä kasvuyrityksille ja pk-yrityksille sopivia rahoitusmahdollisuuksia-

- *Hallitus laatii vaalikauden aikana kahdeksanvuotisen suunnitelman T&K-rahoituksesta ja muihin TKI-politiikkaan liittyvistä näkökohdista. Suunnitelmasta on säädetty valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitusta vuosina 2024–2030 koskevassa laissa. T&K-rahoituksen käytön pitkäjänteisen suunnitelman laatimista käsittelevää työryhmää ollaan parhaillaan asettamassa (OKM,*

TEM). Työryhmä antaa ehdotuksen kehyskautta pidemmästä T&K-rahoituksen suunnitelmasta tutkimus- ja innovaationeuvostolle. Suunnitelma valmistuu kehysriiheen 2024 mennessä. Lain ja suunnitelman seurannassa käytetään ainakin Tilastokeskuksen tutkimus- ja kehittämismenojen tilastointia. Lisätietoja: Riina Vuorento (etunimi.sukunimi@gov.fi).

- Tohtorinkoulutuspilotin valmistelu käynnistetään syksyllä 2023 yhteistyössä yliopistojen kanssa. Tavoitteena on, että ministeriön päätökset pilotin kohdentamisesta tehdään tammi-helmikuun 2024 aikana. Lisätietoja: Saara Vihko ja Paavo-Petri Ahonen (etunimi.sukunimi@gov.fi).
- EU-hankkeiden kansallisen vastinrahoituksen tavoitteena on kannustaa tutkimusorganisaatioita osallistumaan enemmän EU:n T&K-hankkeisiin. Rahoituksen kohdentamisen periaatteita valmistellaan ministeriöiden välisenä yhteistyönä. Vuosien 2025-2027 rahoituksen periaatteet käsitellään osana T&K-rahoituksen käytön pitkäjänteisen suunnitelman laatimista. Lisätietoja: Petteri Kauppinen (etunimi.sukunimi@gov.fi).

Korkea koulutus- ja osaamistaso. Hallitus sitoutuu tekemään toimenpiteitä, joilla korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä pyritään nostamaan mahdollisimman lähelle 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Laaditaan suunnitelma toimenpiteistä, joilla edetään kohti tavoitetta nostaa Suomen korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä OECD:n kärkimaiden tasolle. Koulutustason nostamiseksi korkeakoulutusta on suunnattava aiempaa voimakkaammin ensimmäistä tutkintoa suorittaville. Hallitus käynnistää toimenpidekokonaisuuden korkeakoulutuksen tarpeettoman kasautumisen ehkäisemiseksi. Arvioidaan aloituspaikkojen kohdentamista ensimmäistä tutkintoaan suorittaville niin, ettei se tarpeettomasti hidasta koulutukseen hakeutumista tai heikennä alanvaihdon mahdollisuutta.

Hallitus vahvistaa koulutuksen läpäisyä. Korkeakoulujen rahoitusmallia arvioidaan niiltä osin kuin muutoksilla voidaan parantaa korkeakoulujen kannustimia varmistaa, että opiskelijat valmistuvat tavoiteajassa. Korkeakoulujen rahoitusjärjestelmän on tuettava myös tutkintoja pienempien osaamiskokonaisuuksien suorittamista.

Avoimen korkeakouluopetuksen roolia vahvistetaan väylänä osaamisen kehittämisessä. Jotta monipuolinen osaamisen kehittäminen eri aloilla avoimen korkeakouluopetuksen kautta on mahdollista, lisätään koulutuksen järjestäjän mahdollisuuksia periä nykyistä korkeampia maksuja, jotka vastaavat paremmin koulutuksen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Hallitus lisää jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon alalla sekä kasvatusaloille.

- Toimenpideohjelma koulutuksen tarpeettoman kasautumisen ehkäisemiseksi on valmisteilla viimeistään kehysriihessä 2024 käsiteltäväksi. Lisätietoja: Ulla Mäkeläinen ja Sanna Hirsivaara (etunimi.sukunimi@gov.fi).
- Tutkintoja pienempien osaamiskokonaisuuksien kehittämiseksi on asetettu työryhmä keväällä 2023. Valmistelu etenee syksyllä 2023 kohti kokeiluja elinkeinoelämän kanssa. Lisätietoja: Päivi Bosquet ja Petri Haltia (etunimi.sukunimi@gov.fi).

- *Ylipistojen ja ammattikorkeakoulujen maksuasetukset uudistetaan ottaen huomioon hallitusohjelman linjaukset koskien avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksujen korottamista ja avoimen korkeakouluopetuksen roolin vahvistamista väylänä osaamisen kehittämisessä. Samassa yhteydessä arvioidaan kaikkien maksujen kustannusvastaavuudet. Asetukset annetaan 12/2023, voimaan 1.1.2024. Lisätietoja: Soili Vasikainen ja Laura Hansén (etunimi.sukunimi@gov.fi).*
- *Korkeakoulujen ohjauksen kehittämisen ja korkeakoulujen valtionrahoituksen kohdentamisessa käytettyjen rahoitusmallien uudistamisen työryhmän ehdotukset valmistuvat 15.12.2023 mennessä. Tavoitteena on, että rahoitussäädösten muutokset vahvistetaan helmikuun 2024 aikana ja voimaan vuoden 2025 alusta. Lisätietoja: Jorma Karhu ja Ulla Mäkeläinen (etunimi.sukunimi@gov.fi).*

Hallitus sitoutuu lisäämään korkeakoulujen aloituspaikkoja. Uusia aloituspaikkoja suunnataan erityisesti kasvukeskuksiin ja sinne, missä aloituspaikkojen määrä suhteessa nuoriin on alhainen, sekä aloille ja alueille, joilla ennakoitaan merkittävää työvoimapulaa. Aloituspaikkojen suuntaamisessa huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja kasvatusalan tarpeet sekä vienti- ja teollisuusmaakuntien tarpeet. Huoltovarmuuden turvaamiseksi varmistetaan, että kriittisten alojen osaamistarpeisiin vastataan riittävästi. Joka vuosi on koulutettava vähintään 1 400 uutta varhaiskasvatuksen opettajaa, Hallitus ottaa huomioon ruotsinkielisen koulutuksen erityispiirteet ja kehittämistarpeet. Ammattikorkeakouluilla on tärkeä rooli nuorten aikuisten koulutustason vahvistamistavoitteen saavuttamisessa. Hallitus vahvistaa oppilaanohjausta kaikilla koulutusasteilla huomioiden erityisesti jatko-opinnot ja työllistymisen. Kotoperäisten vähemmistökielten, erityisesti saamen kielten, karjalan kielen, romanikielen ja kotimaisten viittomakielten asemaa halutaan vahvistaa.

Kansainvälinen rekrytointi. Osaavan ja koulutetun työvoiman vajeeseen puututaan muun muassa sujuvoittamalla ulkomaisten tutkintojen tunnustamista ja panostamalla lähtömaakoulutuksiin. Työvoiman kielitaidon turvaamiseksi molempien kotimaisten kielten koulutuksen ja kielitutkintojen tarjontaa ja laatua parannetaan. Hallitus edistää aktiivisesti työvoiman liikkuvuutta Euroopan unionin sisällä muun muassa panostamalla tiedon levittämiseen Suomessa olevista työ- ja opiskelumahdollisuuksista.

Poikkihallinnollista toimintaohjelmaa (Talent Boost) korkeasti koulutettujen henkilöiden kansainvälisen rekrytoinnin sekä Suomen pitovoiman lisäämiseksi edistetään. Ohjelman puitteissa vahvistetaan Suomessa vaadittavan ammattipätevyuden ja kansalliskielten koulutusta erityisesti työvoimapula-aloilla. Vakinaistetaan projekteissa kehitetyt ulkomailla koulutettujen sairaanhoitajien pätevöittämissä koulutusten toimintamallit osaksi ammattikorkeakoulujen perustoimintaa.

Hallitus selvittää opintolainahyvityksen kaltaisen hyvityksen luomista EU/ETA-maiden ulkopuoliselle, suomalaisesta korkeakoulusta tai muusta suomalaisesta oppilaitoksesta valmistuneelle, lukukausimaksua maksaneelle ja Suomessa määrääjän työskennelleelle henkilölle. Hallitus saattaa voimaan pysyviä ja vaihtoehtoisia malleja ulkomaisten tutkintojen täydentämiseksi. Korkeakouluja kannustetaan lainsäädännöllä lisäämään kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ulkomaisille opiskelijoille. Oppilaitoksia ohjataan sisällyttämään työelämässä suoritettavia työssäoppimisjaksoja opiskelijoiden ja työnantajien välisen kohtaanto-ongelman helpottamiseksi.

Hallitus etenee kohti EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukukausimaksujen täyskatteellisuutta. Hallitus arvioi valtakunnallisen apurahajärjestelmän luomisen sekä nimellisen hakemusmaksun käyttöönottoa. Jotta kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden määrä edelleen kasvaisi, lisätään kannusteita jäädä Suomeen töihin valmistumisen jälkeen. Hallitus edistää koulutusalan vientiä markkinaehtoisesti.

- *OKM on asettanut työryhmän valmistelemaan ehdotusta, kuinka edetään kohti EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukuvuosimaksujen täyskatteellisuutta. Tässä yhteydessä arvioidaan myös valtakunnallisen apurahajärjestelmän luomista sekä nimellisen hakemusmaksun käyttöönottoa. Työryhmä asetettu on ajalle 1.9.2023 – 30.6.2024. Hallituksen esitys annetaan 12/2023. voimaantulo 1.8.2024. Lisätietoja: Henna Närhi, Maija Innola ja Nelli Tiainen (etunimi.sukunimi@gov.fi).*

Alueiden kehittäminen. Hallitus käynnistää Pohjoisen ohjelman ja jatkaa Itäisen Suomen kehittämissuunnitelmaa. Hallitus vahvistaa yliopisto-, yliopistokeskus- ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa tehtyjen innovaatioekosysteemisopimusten täytäntöönpanoa tiiviissä yhteistyössä ekosysteemisopimus kuntien, korkeakoulujen ja yritysten kanssa. Pääpaino asetetaan uuden teknologian, energiatehokkuuden, työvoiman tehokkaan käytön, kansainvälisten investointien houkuttelemiseen ja kansainvälisen kilpailukykyyn laajalaaiseen edistämiseen tähtääviin kehittämisaloihin. Yliopistokeskusten rooli turvataan alueellisessa koulutustarjonnassa ja TKI-toiminnassa.

2. Korkeakoulujen sopimusvalmistelun 2025-2028 vuosikello

Vuosikellon vaiheet

Helmikuu 2023

- **OKM (6.2.2023): Korkeakouluille ohje toiminnan raportoinnista vuonna 2023 ja yliopistojen valtakunnallisten tehtävien kartoitus.** Ohjeeseen sisältyy ministeriön virkavalmistelun näkökulmasta alkuvuoden 2023 korkeakoulu- ja tiedepoliittisen toimintaympäristön keskeisiä kehityskulkuja ja niihin liittyviä korkeakoulujen huomiota vaativia tapahtumia ja määräpäiviä.

Maaliskuu 2023

- **OKM (10.3.2023): Korkeakouluohjauksen ja rahoitusperusteiden kehittämistyöryhmän asettaminen.** Työryhmän tehtävänä on valmistella 15.12.2023 mennessä ehdotukset OKM:n korkeakouluohjauksen ja korkeakoulujen valtionrahoituksen kohdentamisessa käytettyjen rahoitusmallien uudistamiseksi vuodesta 2025 alkaen sekä tukea ministeriötä ohjaukskäytänteiden uudistamisessa ja sopimuskauden 2025-2028 valmistelussa. Toimikausi 10.3.2023-30.4.2024. Työn edistymistä voi seurata työryhmän [hankeikkunasta](#).
- TAE/JTS: [Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2024-2027](#) (23.3.2023) ei sisällä uusia poliittisia linjauksia, vaan se pohjautuu tuon hetkiseen lainsäädäntöön ja siinä on otettu huomioon pääministeri Marinin hallituksen aiemmin tekemien päätösten vaikutukset tulevien vuosien meno- ja tulotasoon.

Toukokuu 2023

- **YO (19.5.2023): Opetus- ja kulttuuriministeriön valmistelun tueksi yliopistot toimittavat helmikuun 2023 ohjekirjeen mukaiset perustiedot kaudella 2021–2024 huomioon otetuista valtakunnallisista tehtävistä.**
- Hallitusohjelma: Hallitusneuvottelut ovat käynnissä. Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteltu tausta-aineistoja eri aiheista hallitusohjelmaneuvotteluja varten. [Koosteesta](#) löydät ministeriön vastauksia neuvottelujen aikana esitettyihin pyyntöihin sekä ennen neuvotteluja valmisteltuja tausta-aineistoja.
- TAE: Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee teknisen kehyksen mukaisen alustavan talousarvioesityksen vuodelle 2024 (16.5.2023)

Kesäkuu 2023

- Korkeakoulujen ohjauksen ja rahoituksen kv –arvioinnin julkistaminen (16.6.2023, Helsinki).
- **Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaari (16.6.2023, Helsinki).**
- **OKM (27.6.2023): Korkeakouluille alustavat rahoituslaskelmat vuoden 2024 valtionrahoituksesta.**
- [Hallitusohjelma](#) (16.6.2023): Hallitusohjelma on valmis ja sen toimeenpano käynnistyy.
- **Korkeakoulujen johdolle Teams –keskustelu** hallitusohjelmasta (27.6.2023).
- TAE ja JTS: Hallitusohjelman pohjalta opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa JTS 2024-2027 ja TAE 2024 tavoitteet ja määräraha-vaikutukset (4.7.2023).

Elokuu 2023

- Hallitusohjelma: Hallituksen toimintasuunnitelman tai vastaavan asiakirjan valmistelu on käynnissä.
- **OKM (08/2023-04/2024): Toimenpideohjelma koulutuksen tarpeettoman kasautumisen ehkäisemiseksi** valmistellaan viimeistään kehysriihessä 2024 käsiteltäväksi.
- TAE ja JTS: Valmistaudutaan budjettiriiheen. Valtiovarainministeriön JTS/TAE -kanta julkaistaan (20.8.2023).

Syyskuu 2023

- **OKM:** Korkeakoulujen johdolle **keskustelutilaisuus ”Koulutustarve-ennakoinnin tulokset ja tulevaisuuden osaamistarpeet” (1.9.2023 Helsinki/hybridi)**. Opetushallitus esittelee koulutustarve-ennakoinnin tuloksia ja työ- ja elinkeinoministeriö työmarkkinatiekartoja. Lisäksi esillä muita koulutus- ja osaamistason nostoon liittyviä teemoja pohjustaen ministeriön syyskuussa annettavaa ohjekirjettä.
- Hallitusohjelma: Hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelma tai vastaava asiakirja hyväksytään.
- TAE ja JTS: Budjettiriihi 19.9-20.9.2023.

Lokakuu 2023

- TAE ja JTS: Talousarvioesityksen 2024 ja julkisen talouden suunnitelman 2025-2027 julkistaminen (9.10.2023). OKM valmistelee täydentävän talousarvioesityksen 24.10.2023 mennessä.
- **OKM, TEM, TIN (10/2023-04/2024):** Valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitusta vuosina 2024–2030 koskevan lain mukainen valmistelu **kahdeksanvuotisesta T&K-rahoituksen suunnitelmasta** ja muista TKI-politiikkaan liittyvistä näkökohdista käynnistyy.
- **OKM (10/2023): Korkeakouluille tarkistetut rahoituslaskelmat** vuoden 2024 valtionrahoituksesta.
- **OKM (10/2023): Korkeakouluille ohje sopimuskauteen 2025-2028 valmistautumisesta.** Ohjeen sisältönä keskeiset korkeakoulu- ja tiedepoliittiset linjaukset, sopimusvalmistelun 2025-2028 vuosikello, kauden 2025-2028 ministeriön ja korkeakoulun välisen sopimuksen perusrakenne, ehdotus korkeakoulujen yhteisiksi tavoitteiksi, valtakunnallinen lähtökohta korkeakoulujen tutkintotavoitteiden valmistelulle, alustava päätös yliopistojen valtakunnallisista tehtävistä ja niiden rahoituksesta, strategiaperusteisen rahoituksen valmistelu ja korkeakoulujen koulutusvastuita koskevien muutosesitysten valmistelu. Syksyn 2023 aikana korkeakoulujen kanssa käydään vuoropuhelua strategiarahoituksen suuntaamistarpeista ja investointilomakkeen sisällöstä.
- **OKM (10/2023-02/2024): Tohtorinkoulutuspilotin valmistelu** käynnistyy yhteistyössä yliopistojen kanssa.
- **OKM (10-11/2023): Sidosryhmille kysely** korkeakoulujen yhteisistä tavoitteista osana ohjauksen ja rahoituksen uudistamisen työryhmän verkkokyselyä.

Marraskuu 2023

- **Y0, AMK (20.11.2023): Korkeakoulut antavat palautteen korkeakoulujen yhteisistä tavoitteista, ehdotuksensa tutkintotavoitteista (2025–2028) ja näkymästä vuodelle 2035. Ehdotus perusteluineen toimitetaan KOTAan määrällisten tavoitteiden moduuliin ja asiakirjoihin.**
- Sidosryhmiltä ja korkeakouluilta saadun palautteen perusteella korkeakoulujen tavoitetilaa 2035 muokataan siten, että siitä voidaan keskustella/ sopia johdon seminaarissa.
- **Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaari (30.11-1.12.2023, Oulu).**

Joulukuu 2023

- **Korkeakouluohjauksen ja rahoitusperusteiden kehittämistyöryhmän ehdotus** valtionrahoituksen kohdentamisessa käytettyjen **rahoitusmallien uudistamiseksi** vuodesta 2025 alkaen (15.12.2023 mennessä).

- **OKM, YO, AMK (12/2023-02/2024): Korkeakoulukohtaiset tutkintotavoitteet sovitetaan yhteen ministeriön ja korkeakoulujen välillä. Aikataulusta sovitaan tarkemmin prosessin aikana.**
- **OKM (12/2023): Korkeakouluille vuoden 2024 valtionrahoituspäätökset**
- JTS 2025-2028: poliittiseen käsittelyyn menevän esityksen viimeistely ministeriössä.
- TAE: Viimeistellään talousarvio eduskuntakäsittelyn perusteella sekä valmistellaan tilijaottelua.

Tammikuu 2024

- **OKM (01/2024):** Rahoitussäädösten muutosehdotukset lausuntokierroksella.
- JTS (01/2024): Opetus- ja kulttuuriministeriön JTS 2025-2028.

Helmikuu 2024

- **OKM (02/2024): Korkeakouluille ehdotus sopimusneuvottelujen aikataulusta.**
- **VN, OKM (02/2024): Korkeakoulujen rahoitussäädösten muutokset vahvistettu (02/2024).**
- **AMK (16.2.2024): Ammattikorkeakoulut toimittavat opetus- ja kulttuuriministeriölle sopimusneuvotteluaineiston KOTA -tietojärjestelmän asiakirjoihin ja SOP -käytäntö moduuliin: strategia, sopimustarjous (korkeakoulun profiili ja vahvuusalat, korkeakoulun strategiset tavoitteet ml. määrälliset tai laadulliset seurantamittarit tai toimenpiteiden vaiheistus,) sekä strategiarahoitusesitys perusteluineen ohjeessa olevalla lomakkeella. Ammattikorkeakoulut toimittavat ministeriölle myös tavoitteiden toteutumaraaportin vuodelta 2023.**

Huhtikuu 2024

- Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaari (17.4.2024, Helsinki).
- JTS (04/2024): Julkisen talouden suunnitelman 2025-2028 julkistaminen.
- **OKM:** Ammattikorkeakoulujen ehdotuksen pohjalta laadittu **opetus- ja kulttuuriministeriön sopimustarjous** toimitetaan ammattikorkeakouluille viimeistään kaksi viikkoa ennen neuvottelua.
- **YO, AMK: Korkeakoulut toimittavat tilinpäätösasiakirjansa ministeriöön välittömästi niiden vahvistamisen jälkeen.**

Toukokuu 2024

- **AMK: Ammattikorkeakoulu antaa vastineen OKM:n sopimustarjoukseen viimeistään viikkoa ennen neuvottelua.**
- **YO (3.5.2024): Yliopistot toimittavat opetus- ja kulttuuriministeriölle sopimusneuvotteluaineiston KOTA -tietojärjestelmän asiakirjoihin ja SOP -käytäntö moduuliin: strategia, sopimustarjous (korkeakoulun profiili ja vahvuusalat, korkeakoulun strategiset tavoitteet ml. määrälliset tai laadulliset seurantamittarit tai toimenpiteiden vaiheistus,) sekä strategiarahoitusesitys perusteluineen ohjeessa olevalla lomakkeella. Yliopistot toimittavat ministeriölle myös tavoitteiden toteutumaraaportin vuodelta 2023.**
- **YO, AMK (3.5.2024): Korkeakoulujen mahdolliset koulutusvastuita koskevat muutosesitykset ohjeessa olevalla lomakkeella opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon (kirjaamo.okm@gov.fi)**
- **OKM (05-10/2024):** Koulutusvastuita koskevista muutoksista päätetään erillisessä prosessissa syksyn 2024 aikana.
- **OKM, AMK: Ministeriön ja ammattikorkeakoulujen väliset kauden 2025-2028 sopimusneuvottelut (05-06/2024).** Neuvottelujen jälkeen sopimukset viimeistellään ja tehdään tekniset tarkistukset. Korkeakoulukonsernia koskevat tavoitteet ovat esillä alustavasti ammattikorkeakoulun neuvottelussa, mutta lopullisesti nämä sovitaan osana yliopiston sopimusneuvottelua ja täydennetään yhteisiltä osin ammattikorkeakoulun sopimukseen.
- TAE (05/2024): Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee talousarvioesityksen vuodelle 2025.

Kesäkuu 2024

- **OKM (06/2024): Korkeakouluille alustavat rahoituslaskelmat vuoden 2025 valtionrahoituksesta.** Yliopistoilla ei sisällä strategiaperusteista rahoitusta.

Elokuu 2024

- **OKM:** Yliopistojen ehdotuksen pohjalta laadittu opetus- ja kulttuuriministeriön **sopimustarjous toimitetaan yliopistoille** viimeistään kaksi viikkoa ennen neuvottelua.
- **OKM (08-11/2024):** Korkeakoulujen koulutusvastuita koskevien muutosesitysten valmistelu.
- TAE ja JTS (08/2024): Valmistaudutaan budjettiriiheen. Valtiovarainministeriön JTS/TAE -kanta julkaistaan.

Syyskuu 2024

- **OKM, YO (09-10/2024): Ministeriön ja yliopistojen väliset kauden 2025-2028 sopimusneuvottelut pidetään syys-lokakuussa 2024.** Neuvottelujen jälkeen viimeistellään ja tehdään tekniset tarkistukset sopimukseen. Mahdollinen valtakunnallisten tehtävien hienosäätö tehdään sopimusneuvottelun yhteydessä. Ammattikorkeakoulujen neuvotteluissa alustavasti esillä olleet korkeakoulukonsernia koskevat tavoitteet ovat laajemmin esillä yliopiston neuvottelussa. Nämä sovitaan lopullisesti osana yliopiston sopimusneuvottelua ja täydennetään yhteisiltä osin ammattikorkeakoulun sopimukseen.
- TAE (09/2024): Talousarvioesityksen 2025 julkistaminen.

Lokakuu 2024

- **OKM (10-11/2024): Korkeakouluille palautekysely sopimuskauden 2025-2028 valmistelusta.**
- **OKM (10/2024): Korkeakouluille tarkistetut rahoituslaskelmat vuoden 2025 valtionrahoituksesta.**

Marraskuu 2024

- Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaari (28-29.11.2024, Lahti).

Joulukuu 2024

- TAE (12/2024): Viimeistellään talousarvio eduskuntakäsittelyn perusteella sekä valmistellaan tilijaottelua.
- **OKM (12/2024): Korkeakouluille vuoden 2025 valtionrahoituspäätökset.**

Tammikuu 2025

- **OKM; YO, AMK (viimeistään 31.1.2025): Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen vuosien 2025-2028 sopimukset allekirjoitetaan.**

Helmikuu 2025

- **OKM (02/2025): Korkeakouluille ohje toiminnan raportoinnista vuonna 2025.**

Kiinnitämme korkeakoulujen johdon huomiota siihen, että **ministeriötä on ennakoivasti informoitava talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä, uudistussuunnitelmista tai muutosneuvotteluista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia. Ammattikorkeakoulujen tulee lisäksi ilmoittaa omistuspohjansa suunnitelluista ja toteutuneista muutoksista.**

Korkeakoulut toimittavat opetus- ja kulttuuriministeriön edellyttämät **tilastotiedot vuodelta 2023 tätä koskevien erillisohjeiden mukaisesti**, jotka annetaan joulukuussa 2023. Korkeakoulujen taloushallinnon koodistolla pyritään varmistamaan korkeakoulujen taloutta kuvaavien tietojen vertailukelpoisuus ja yhtenevät toimintatavat korkeakoulujen tilinpäätöskäytäntöihin. Kaikki aineisto toimitetaan ministeriöön sähköisesti KOTA –tietojärjestelmään.

Vipunen – tietopalvelussa on yksityiskohtaisen tilastoaineiston lisäksi vuosittain päivittyvät asemointi-indikaattorit. Tilastoaineistoa hyödynnetään tilinpäätösten rinnalla myös korkeakoulujen sopimustavoitteiden toteutumisen seurannassa.

3. Kauden 2025-2028 ministeriön ja korkeakoulun välisen sopimuksen perusrakenne

Alla on kuvattu ministeriön ja korkeakoulun välisen sopimuksen perusrakenne ja otsikoiden alla on annettu tarkempaa ohjeistusta sopimustekstin sisällön valmistelusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja korkeakoulun xxx välinen sopimus vuosille 2025-2028

1. Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto [/ ammattikorkeakoulu] ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin [/ ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin] nojalla sopineet yliopiston [/ammattikorkeakoulun] toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta, T&K-rahoituslain toimeenpanosta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulu edistää toiminnallaan seuraavia hallitusohjelmaan sekä ministeriö- ja toimialakohtaisiin strategioihin perustuvien tavoitteiden toteutumista:

- Tavoite 1: (ks. liitteen asiakohta 4)
- Tavoite 2:
- Tavoite 3:
- Tavoite 4
- Tavoite 5

<> Tähän osioon korkeakoululta ei odoteta esitystä. Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet ovat nostoja hallituksen korkeakoulu- ja tiedepoliittisista tavoitteista. Näiden sisältö työstetään vielä syksyn 2023 aikana yhdessä korkeakoulujen ja sidosryhmien kanssa. Yhteisistä tavoitteista on luonnos OKM:n ohjeen liitteen asiakohtana neljä. Näiden tavoitteiden odotetaan heijastuvan myös yksittäisen korkeakoulun strategiaan tavoitteisiin. Sopimusta tulisi voida hyödyntää myös korkeakoulun johtamisen tukena. <>

2. Korkeakoulun profiili ja vahvuusalat

<>Korkeakoulu esittää lyhyesti strategiastaan oman tavoitetilan 2035, profiilin ja vahvuusalat. Nämä ilmentävät, kuinka korkeakoulu erottuu osana kansallista korkeakoulu-, tutkimus- ja innovaatiojärjestelmää. Tavoitteena on, että korkeakoulujen profiilit muodostavat valtakunnallisen kokonaisuuden, joka kattaa yhteiskunnan sivistys-, koulutus- ja tutkimustarpeita. Profiloitumisen tavoitteena on myös vahvistaa suomalaisten korkeakoulujen roolia globaalin korkeakoulu- ja tutkimusalueen toimijoina.

Profiili määrittää, millaisena toimijana korkeakoulu haluaa näkyä ja viestiä itsestään potentiaalisille strategisille kumppaneille, rahoittajatahoille, rekrytoitavalle henkilöstölle ja opiskelijoille sekä alumneille. Korkeakoulukohtaisesti voi painottua eri tavoin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, tutkimukseen johtava koulutus, taiteellinen toiminta, jatkuva oppiminen tai osaamisen hyödyntämisen muodot ja aluetoiminta.

Ministeriö ei voi sopia, että joku on jossain Suomen paras korkeakoulu. Nämä voivat olla korkeakoulun itselleen asettamia tavoitteita, jotka sopimuksia ilmenevät konkreettisten toimien kautta. Tärkeää on strateginen johdonmukaisuus ja kehityskertomuksen uskottavuus eri asiakirjojen ja resurssikohdennusten välillä sekä suhteessa nykytilaan tietopohjan valossa.

Vahvuusalat ja mahdolliset uudet, nousevat alat konkretisoivat korkeakoulun valitsemaa profiilia. Näitä ei voi olla monta, eivätkä ne voi kattaa korkeakoulun koko toimintaa. Kyse voi olla myös monialaisista, ilmiöpohjaisista ja verkottuneista kokonaisuuksista. Konserneissa on hyvä näkyä niin konserni (vrt. sopimuskausi 2021-2024) kuin korkeakoulunäkökulma. <>

3. Korkeakoulun strategiset tavoitteet 2025-2028

Korkeakoulun omat tavoitteet korkeakoulujen yhteisten tavoitteiden edistämässä ja korkeakoulun strategiasta esiin nousevat muut tavoitteet.

<>Korkeakoulun strategisissa tavoitteissa 2025-2028 on tarkoitus kertoa, kuinka korkeakoulu omista lähtökohdistaan edistää sopimukseen (kohta 1) sisältyviä korkeakoulujen yhteisiä tavoitteita. Tavoitteet korkeakoulu esittää oman strategiansa pohjalta konkreettisemmässä muodossa ja painottaen itselle keskeisiä näkökohtia. Tässä voi olla myös korkeakoulun strategiasta esiin nousevia muita tavoitteita.

Lähtökohtaisesti sopimukseen kirjattavat korkeakoulukohtaiset tavoitteet ja seurantamittarit tähtäävät kohti vuoden 2035 tavoitetilaa, mutta pääpaino on sopimuskaudessa 2025-2028.

Korkeakoulukohtaisille tavoitteille sovitaan määrälliset tai laadulliset seurantamittarit tai toimenpiteiden vaiheistus, joiden perusteella toteutumista ja edistymistä on mahdollista raportoida ja arvioida sopimuskauden aikana. Tavoitteita konkretisoivat mittarit voivat olla määrällisiä tai laadullisia, mutta niiden toteutumien tulisi olla tästä riippumatta todennettavissa. Tavoitteiden ja mittareiden kokonaislukumäärän on oltava kohtuullinen ja hallittavissa.

Tavoitteilla voi olla kytkeä korkeakoulun strategiarahoitukseen. Siltä osin kuin tavoitteilla on kytkeä strategiarahoitukseen, korkeakoulu poimii sisällön strategiarahoitus lomakkeestaan. Sopimusneuvottelujen yhteydessä tavoitteiden sisältö ja toimenpiteet sopeutetaan rahoituskehystä vastaavaksi. <>

Korkeakoulukohtaisten tavoitteiden seurantamittarit (määrällinen, laadullinen tai toimenpiteiden vaiheistus) ao. tavoitteen yhteydessä tai koostetaulukkona.

	Toteuma 2023	Arvio 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028
Tavoite 1: Seurantamittari					
Tavoite 2: Seurantamittari					

Korkeakoulukohtaiset tutkintotavoitteet

(esimerkki yliopistot)

Tavoitteet	Vuosina 2025 – 2028 keskimäärin	Näkymä 2035
Alemmat korkeakoulututkinnot	0 000	0 000
Ylemmät korkeakoulututkinnot	0 000	0 000
<i>Kasvatusalat</i>	<i>000</i>	
<i>Liiketalous-, hallinto- ja oikeustieteet</i>	<i>000</i>	
<i>Luonnontieteet sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat</i>	<i>000</i>	
<i>Lääketiede ja hammaslääketiede</i>	<i>000</i>	
<i>Taiteet ja kulttuurialat</i>	<i>000</i>	
<i>Terveys- ja hyvinvointialat sekä palvelualat</i>	<i>000</i>	
<i>Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat</i>	<i>000</i>	
<i>Yhteiskuntatieteet ja humanistiset alat</i>	<i>000</i>	
Tohtorin tutkinnot	000	

(esimerkki ammattikorkeakoulut)

Tavoitteet	Vuosina 2025 – 2028 keskimäärin	Näkymä 2035
Ammattikorkeakoulututkinnot	0 000	0 000
<i>Humanistiset alat, lääketieteet sekä terveys- ja hyvinvointialat</i>	<i>000</i>	
<i>Kasvatusalat, taiteet ja kulttuurialat sekä yhteiskuntatieteet</i>	<i>000</i>	
<i>Liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet sekä palvelualat</i>	<i>000</i>	
<i>Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat</i>	<i>000</i>	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	000	000
Ammatillisen opettajankoulutuksen suorittaneet	000	

<>Korkeakoulukohtaiset tutkintotavoitteet muodostuvat valmisteluprosessin aikana siten, että sopimukseen sisältyy tutkintotavoitteista edellä oleva yliopiston tai ammattikorkeakoulun taulukko.

Tavoitteet vuosille 2025-2028 sovitaan koulutusalaryhmittäin yliopistojen ylemmille korkeakoulututkinnoille ja ammattikorkeakoulujen ammattikorkeakoulututkinnoille. Tavoitteet vuosille 2025-2028 sovitaan korkeakoulutasolla yliopistojen alemmille korkeakoulututkinnoille ja tohtoritutkinnoille sekä ammattikorkeakoulujen ylemmille ammattikorkeakoulututkinnoille ja ammatillisen opettajankoulutuksen suorittaneille. Näkymä vuodelle 2035 kirjataan sopimukseen kaikkien tutkintojen kohdalla vain korkeakoulutasoisena. Näkymää ei kirjata sopimukseen tohtorintutkinnoista ja ammatillisen opettajankoulutuksen suorittaneista.

Tutkintotavoitteiden lisäksi sopimuksissa voidaan tarvittaessa sopia tarkemmin joidenkin koulutusten sisäänottomäärien kasvattamisesta (esim. osaamisen huoltovarmuusalat, varhaiskasvatus, yliopistojen opettajankoulutus) tai vahvistettavista osaamisalueista (esim. puhdas siirtymä, datatalous). <>

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (xxx/2024) perusteella yhteensä xxx euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

(/ Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014) 12, 13 ja 14 §:n ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (xxx/2024) perusteella yhteensä xxx euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti):

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen xxx euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon xxx. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä xxx euroa (rahoitustaso vuonna 2025) kauden 2025-2028 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiaperusteistarahoitusta kohdennetaan yliopistolle [/ ammattikorkeakoululle] yhteensä xxx euroa vuonna 2025 ja xxx euroa/v vuosina 2026-2028.

- Strategiarahoitusta kohdennetaan sopimuksen kohdassa 3 nimettyihin yliopiston [/ ammattikorkeakoulun] strategian mukaisiin kehittämistoimiin seuraavasti: xxx
- Korkeakoulujen yhteistyöjärjestelyihin ja muihin toimiin strategiarahoitusta kohdennetaan seuraavasti: xxx

(Lisäksi harkinnanvaraisena rahoituksena osoitetaan yliopistoille tohtorinkoulutuspilottin rahoitus.)

Yliopiston [/ammattikorkeakoulun] valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2025 lisäksi xxx euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen [/ammattikorkeakoulujen] muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille [/ammattikorkeakouluille] aiheutuneista kustannuksista.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

<>Strategiarahoituksen valmistelun läpinäkyvyyttä, rahoituksen perusteena olevien tavoitteiden sopimuskytkestä ja korkeakoulujen profiloitumisen tukea vahvistetaan investointilomakkeella. <>

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja sopimuskauden välitarkastelujen kautta. Korkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Strategiarahoituksen tasoa voidaan tarkistaa, mikäli tavoitteet eivät toteudu sopimuksessa sovitulla tavalla.

Allekirjoitukset

<>Sopimuksen allekirjoittaa yliopiston puolesta hallituksen puheenjohtaja ja rehtori vuoden 2025 alussa. <>

4. Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet

Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet ovat nostoja hallituksen korkeakoulu- ja tiedepoliittisista tavoitteista. Näiden sisältö työstetään vielä syksyn 2023 aikana yhdessä korkeakoulujen ja sidosryhmien kanssa. Yhteisten tavoitteiden alle on avattu esimerkkeinä asioita, joita korkeakoululla voi sisältyä tähän kokonaisuuteen. Nämä voivat näkyä eri painotuksin yksittäisen korkeakoulun omilla tavoitteissa.

Suomalaisen tieteen ja tutkimuksen tasoa ja vaikuttavuutta nostetaan. Yliopistot lisäävät ja uudistavat tohtorikoulutusta siten, että tutkinnon suoritusajat lyhenevät ja osaaminen siirtyy nykyistä nopeammin työelämän käyttöön. Korkeakoulut lisäävät kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa tehtävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan yhteistyötä.

Korkeakoulut tukevat nousevia tutkimusaloja ja luovat kilpailukykyiset edellytykset kansainväliseen kärkeen tähtäävälle tutkimukselle. Vahvistuvalla TKI-toiminnalla tuetaan korkeakoulutuksen ja oppimisen laadun kehittämistä. Korkeakoulut osallistuvat aktiivisesti kansainvälisesti kilpailukykyisten tutkimusinfrastruktuurien, tutkimus- ja osaamiskeskittymien sekä innovaatioekosysteemien kehittämiseen. Tavoitteena on Suomeen ohjautuvan EU:n T&K-rahoituksen kaksinkertaistaminen ja muun kansainvälisen tutkimusrahoituksen lisääminen. Korkeakoulut ottavat käyttöön tutkimuksen vastuullisen arvioinnin menettelyitä. Tutkimusaineistojen, tutkimustulosten ja osaamisen laajaa hyödyntämistä ja avoimuutta julkisessa päätöksenteossa ja elinkeinoelämän kehittämisessä edistetään.

Korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä nostetaan kohti 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja pidemmällä aikavälillä OECD:n kärkimaiden tasolle. Samanaikaisesti korkeakoulut huolehtivat korkeakoulutuksen laadusta. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia vahvistetaan korkeakoulujen tarjontaa uudistamalla ja rahoituspohjaa laajentamalla. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden ja tutkijoiden määrää lisätään ja samanaikaisesti parannetaan heidän valmiuksia työllistyä valmistumisen jälkeen Suomeen.

Toimeenpanossa otetaan huomioon tarve aloituspaikkojen lisäämiseen ala- ja aluekohtaiset työvoimatarpeisiin vastaamiseksi, korkeakoulutuksen läpäisyn vahvistaminen ja korkeakoulutuksen tarpeettoman kasautumisen ehkäisemisen toimenpidekokonaisuus. Korkeakoulut parantavat kykyään vastata työelämän muutostilanteisiin ja muuttuviin osaajatarpeisiin yhteistyössä

elinkeinoelämän ja julkisten toimijoiden kanssa. Korkeakoulujen saavutettavuustyö tukee koulutustason nostoa parantamalla moninaisista taustoista tulevien opiskelijoiden pääsyä korkeakouluihin ja korkeakouluopintojen suorittamista. Korkeakoulut toimivat oppijakeskeisesti. Korkeakoulut panostavat oppimisen laadun jatkuvaan kehittämiseen ja opettajuuden merkitykseen sekä opiskelijoiden geneeristen taitojen kehittämiseen tavoitteellisesti. Jatkuvan oppimisen monipuolisemmalla tarjonnalla vastataan paremmin osaamisen ja työelämän uudistamisen tarpeisiin. Korkeakoulut laajentavat jatkuvan oppimisen rahoituspohjaa.

Kansainvälisten opiskelijoiden rekrytointiin ja houkutteluun panostetaan ottaen huomioon Suomen huoltovarmuus ja kiristynyt turvallisuustilanne. Opintojen aikana vahvistetaan opiskelijoiden työelämäyhteyksiä ja kotimaisten kielten oppimista. Kehitetään kannusteita siihen, että mahdollisimman moni kansainvälisestä osajista jää Suomeen töihin valmistumisen jälkeen. Korkeakoulujen on valmistauduttava EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukukausimaksujen täyskäteellisuuteen siirtymisestä seuraaviin muutoksiin.

Korkeakoulut profiloituvat sekä terävöittävät koulutuksen ja tutkimuksen vahvuusalueitaan.

Korkeakoulut tunnistavat ja vahvistavat tutkimusaloja, joilla ne voivat tavoitella maailman kärkeä. Korkeakoulut jatkavat yhteistyössä alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vahva yhteys on varmistettava.

Korkeakoulujen toiminta edistää yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemista, kestävästä kehitystä ja kaksoissiirtymää.

Korkeakoulujen toiminnassa korostuu vastuullinen kansainvälisyys sekä yhteiskunta- ja globaalivastuu. Suomi ja korkeakoulut keskeisenä toimijana kasvattaa ilmastokädenjälkeään ja etenee hiilineutraalisuuteen vaikuttavin ja kestävin keinoin (syksyn 2023 yhteisten tavoitteiden jatkovalmistelun tai kevään 2024 aikana pyritään asettamaan konkreettinen korkeakoulujen yhteinen tavoite).

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnalla on ratkaiseva merkitys tuottavuuden kasvussa, elinkeinoelämän uudistumisessa ja hyvinvoinnin luomisessa. Osaavan työvoimaan saatavuudesta ja korkeatasoisesta osaamisesta huolehtiminen ovat olennaisia tuottavuuden kasvun edellytyksiä.

Korkeakoulujen koulutuksen ja tutkimuksen avulla voidaan vahvistaa Suomen edellytyksiä hyötyä globaalista puhtaan siirtymän ja uuden teknologian investointiaallosta. Digitaalisuudella parannetaan laadun lisäksi resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä. Korkeakoulut hyödyntävät tekoälyn ja digitalisaation mahdollisuuksia koulutuksessa sekä tutkimuksessa osana kaksoissiirtymää.

Korkeakouluja johdetaan hyvin, työ- ja opiskeluhyvinvointiin panostetaan ja osaamisen kehittämisestä huolehditaan systemaattisesti.

Tavoitteena on, että korkeakoulut ovat Suomen parhaita työ- ja opiskelupaikkoja.

Korkeakoulun on edistettävä toiminnassaan suunnitelmallisesti ja korkeakouluyhteisöä osallistaen yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja korkeakouluyhteisön monimuotoisuutta. Lisäksi korkeakoululla tulee olla saavutettavuussuunnitelma, jonka tavoitteiden toteutumista seurataan korkeakouluissa säännöllisesti.

5. Valtakunnallinen lähtökohta korkeakoulujen tutkintotavoitteiden valmistelulle kaudelle 2025-2028 ja näkökulma vuoteen 2035

Tausta

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja korkeakoulujen välisen ohjausprosessin keskeinen osa on neljän vuoden välein käytävät neuvottelut ja näitä edeltävät valmistelut, joissa sovitaan korkeakoulun tehtävästä, profiilista ja painoaloista sekä korkeakoululle asetettavista koulutus- ja tutkimuspolitiikan kannalta keskeisistä määrällisistä ja laadullisista tavoitteista sekä niiden toteutumisen seurannasta ja arvioinnista.

Tutkintotavoitteista sopiminen on tärkeä osa tätä kokonaisuutta. Yliopisto- ja ammattikorkeakoululain mukaan korkeakoulut valitsevat itse opiskelijansa ja päättävät opiskelijavalinnan perusteista. Aloituspaikeista päättäminen on siten korkeakoulujen autonomian piirissä. Korkeakoulujen koulutusvastuupäätösten ohella tutkintotavoitteista sopiminen on ministeriön keino ohjata järjestelmän kokonaisuutta ja varmistaa, että koulutus kohdentuu työvoimatarpeen kannalta keskeisille aloille ja ottaa huomioon myös alueellisia tarpeita.

Hallitusohjelman linjauksia

Alla on poimittu Petteri Orpon hallitusohjelmasta keskeisiä nostoja liittyen tutkintotavoitteiden asettamiseen.

Hallitusohjelmassa on sitouduttu tekemään toimenpiteitä, joilla korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä pyritään nostamaan mahdollisimman lähelle 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi hallitusohjelmassa on todettu, että laaditaan suunnitelma toimenpiteistä, joilla edetään kohti tavoitetta nostaa Suomen korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä OECD:n kärkimaiden tasolle.

Hallitusohjelman linjausten mukaisesti aloituspaikkoja suunnataan erityisesti kasvukeskuksiin ja sinne, missä aloituspaikkojen määrä suhteessa nuoriin on alhainen, sekä aloille ja alueille, joilla ennakoitaan merkittävää työvoimapulaa. Aloituspaikeiden suuntaamisessa huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja kasvatusalan tarpeet sekä vienti- ja teollisuusmaakuntien tarpeet. Ruotsinkielisestä lääketieteellisestä koulutuksesta huolehditaan selvittämällä yhteistyön lisäämistä Ruotsin kanssa. Huoltovarmuuden turvaamiseksi korkeasteella on varmistettava, että kriittisten alojen osaamistarpeisiin vastataan riittävästi.

Hallitusohjelmassa on erikseen todettu, että varhaiskasvatuksen opettajien aloituspaikkoja lisätään yliopistoissa. Joka vuosi on koulutettava vähintään 1 400 uutta varhaiskasvatuksen opettajaa molempien kansalliskielten tarpeiden huomioiden. Hallitus selkiyttää sosionomien roolia varhaiskasvatuksessa ja lisää varhaiskasvatuksen sosionomien koulutusta. Kielikylpyopettajia koulutetaan lisää ja huolehditaan erityisopettajien riittävästä koulutusmäärästä.

Hallitus linjasi 20.9.2023, että yliopistoille ja ammattikorkeakouluille osoitetaan 2023-2027 aikana yhteensä 41,3 miljoonan euron lisämääräraha uusiin aloituspaikkoihin. Vuoden 2024 osalta määräraha on suuruudeltaan 11,7 miljoonaa euroa. Lisäaloituspaikat kohdennetaan erityisesti työvoimapulasta kärsiville aloille, kuten varhaiskasvatukseen ja sosiaali- ja terveydenhuollon aloille.

Sosiaali- ja terveysalan koulutuksen sisältöjä ja toteutusta kehitetään siten, että ne mahdollistavat tehtävärakenteen ja työnjaon kehittämisen ja vastaavat työelämän osaamistarpeisiin. Vähennetään päällekkäistä korkeakoulutusta ja sujuvoitetaan terveydenhoitaja-, ensihoitaja- ja kättilökoulutusta hyödyntämällä modulaarista koulutusrakennetta. Varmistetaan, että mahdollisimman moni opintonsa aloittanut valmistuu ammattiin.

Korkeakoulutettujen määrän kasvattamista koskevan tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että nykyistä suurempi osuus koulutuksesta on koulutustasoa nostavaa. Hallitus käynnistää toimenpidekokonaisuuden korkeakoulutuksen tarpeettoman kasautumisen ehkäisemiseksi. Arvioidaan aloituspaikkojen kohdentamista ensimmäistä tutkintoaan suorittaville niin, ettei se tarpeettomasti hidasta koulutukseen hakeutumista tai heikennä alanvaihdon mahdollisuutta. Toimenpiteet valmistellaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään vuoden 2024 kehysriihen mennessä.

Hallitus lisää jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon alalla sekä kasvatusaloille. Vakinaistetaan ulkomailla koulutettujen sairaanhoitajien pätevöitymiskoulutusten toimintamallit osaksi ammattikorkeakoulujen perustoimintaa.

Uusien teknologioiden, kuten kvanttilaskennan, robotiikan ja tekoälyratkaisujen tehokas hyödyntäminen sekä automaatioasteen nosto luovat uutta liiketoimintaa, tukevat yritysten kilpailukykyä ja helpottavat osaltaan työvoimapulaa. Koulutustarjonnassa huomioidaan digitalisaation, tekoälyn hyödyntämiseen ja datatalouteen liittyvät osaamistarpeet.

Tutkimus- ja innovaatorahoituksen neljän prosentin tavoitetason saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä on välttämätöntä varmistaa osaajien saatavuus ja riittävät koulutusmäärät sekä Suomen houkuttelevuus ulkomaisten osaajien näkökulmasta.

Koulutustason noston 50 % tavoitteiden saavuttaminen

Nuorten aikuisten (25-34-vuotiaat) koulutustaso on kansainvälisesti vertaillen ja työelämän tarpeeseen nähden alhainen. Korkea-asteen koulutettujen osuus 25–34-vuotiaista on OECD-maissa noussut parikymmentä prosenttiyksikköä kahden viime vuosikymmenen aikana ja on nyt 47 %. Suomi on kansainvälisessä vertailussa poikkeus 41 %:n tasolle jääneellä nuorten korkeakoulutusasteellaan. Korkeakoulutuksen aloittavan ikäluokan koko ei merkittävästi pienene vuoteen 2030 mennessä.

Koulutustason noston perimmäisenä tarkoituksena on vastaava osaamistason nousu yhteiskunnan uudistumisen, hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden turvaamiseksi. Suomessa on OECD-maiden suurimpiin kuuluva työvoimapula korkeakoulutetuissa ammattiryhmissä. Pula osaavasta työvoimasta on jo muodostunut

kriittiseksi tekijäksi, joka estää kestäväen kasvun aikaansaamista ja ylläpitämistä. Jotta koulutustason nousu tarkoittaisi myös tosiasiallista osaamistason nousua on huolehdittava koulutuksen ja oppimistulosten laadusta.

Ylikoulutus (tai koulutuksen alihyödyntäminen) on Suomessa kansainvälisesti vertaillen vähäistä. Ylikoulutuksen välttämiseksi on tarpeen ennakoiteihin perustaen tarkoin harkita mille koulutusaloille korkeakoulutuksen laajentaminen kohdennetaan.

Koulutustason nousu edellyttää, että entistä suurempi osa nuorista aloittaa korkeakoulutuksen ja suorittaa tutkinnon. Tämä tarkoittaa myös, että korkeakouluissa opiskelee paitsi nykyistä suurempi myös monimuotoisempi ja vaihtelevampi opiskelijajoukko.

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuuden nostamiseen 50 % nuorista aikuista vaikuttaa uusien opiskelijoiden määrän lisäksi myös koulutuksen aloittamisikä ja koulutuksen läpäisy. Tällä hetkellä opiskelut aloitetaan ja tutkinnot suoritetaan suhteellisen vanhoina. Noin 18,5 % ammattikorkeakoulututkinnoista ja yliopistojen alemmista korkeakoulututkinnoista suoritetaan yli 34-vuotiaana. Viidessä vuodessa ammattikorkeakoulututkinnon aloittaneista 63 % on suorittanut tutkinnon. Seitsemässä vuodessa yliopistojen alemman tai ylempään korkeakoulututkinnon on suorittanut 75 % aloittaneista. Tässä ajassa tavoitetutkintonsa on suorittanut ainoastaan 53 % aloittaneista. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää läpäisyn parantumista sekä opintojen aloittamista nykyistä aikaisemmin.

Tavoitteen saavuttamiseen vaikuttaa myös moninkertainen koulutus. Korkeakoulupaikan vastaanottaneista 25 %:lla oli joko aiempi opinto-oikeus tai aiempi korkeakoulututkinto. Tutkinnon suorittaneista aiemman saman tasoisen tutkinnon suorittaneiden osuus on 8 %. Tutkintoon johtavan koulutuksen kysyntää voidaan vähentää kehittämällä muita koulutusvaihtoehtoja ja niiden tarjontaa tutkinnon jo suorittaneille. Korkeakoulut voivat lisätä tutkintojen osien tarjontaa avoimena korkeakoulutuksena, erillisinä opintoina ja maksullisena palvelutoimintana. Myös erikoistumiskoulutuksen tarjontaa voidaan kehittää ja laajentaa työelämässä olevien tarpeisiin.

Ennakoidut työvoima- ja koulutustarpeet

Työvoiman tarjonta on muuttunut hitaasti suhteessa työvoiman osaamistarpeessa tapahtuneisiin muutoksiin. Matalasti koulutetun ja ammattikoulutetun työvoiman kysyntä on laskenut ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus työvoimakysynnästä kasvanut. 2010-luvulla perusasteen varassa olevien työllisten määrä on laskenut nopeasti, toisen asteen tutkinnon suorittaneiden työllisten määrä on pysynyt vakaana ja korkeasti koulutettujen osuus työllisistä on noussut voimakkaasti. Vuonna 2021 korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus kokoaikatyöllisistä on noin 53 %.

Ennakointitietojen perusteella työvoimakysyntä kohdistuu korkeasti koulutettuihin ryhmiin. Avautuviin työpaikkoihin tarvittavasta työvoimasta yli puolet tulisi olla ennakointilaskelmien mukaan korkeakoulutettua. Kun koulutustason nousu ja korkeasti koulutettujen määrän kasvu on voimakkaasti hidastumassa,

työmarkkinakysynnän ja tarjonnan välinen epätasapaino ja pula koulutetusta työvoimasta voivat entisestään pahentua.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen ennakkoinnin asiantuntijaelin Osaamisen ennakointifoorumi on toteuttanut ennakointiprosessia, jossa työelämän ja koulutuksen asiantuntijat ovat ennakoineet vuoteen 2040 ulottuvia osaamis- ja koulutustarpeita. Päätulokset ovat valmistuneet elokuussa 2023, mutta prosessi jatkuu vielä ja toimialojen työllisyysennusteet päivitetään syksyn 2023 aikana.

Uuden työvoiman tarve on lähivuosina suurta. Uutta työvoimaa tarvitaan sekä korvaamaan poistumaa työvoimasta, että uusiin syntyviin työpaikkoihin. Ennakkoinnin mukaan vuosina 2020 – 2040 tarvitaan skenaariosta riippuen yhteensä 1,25 – 1,37 milj. työntekijää täyttämään uusia työpaikkoja sekä korvaamaan poistumaa. Yli puolet uusista työntekijöistä tarvitsee korkeakoulutuksen.

Vuosien 2020-2022 suoritetuista korkeakoulututkinnoista 59 % on suoritettu ammattikorkeakoulusektorilla (amk-tutkinnot) ja 41 % yliopistosektorilla (ylemmät korkeakoulututkinnot). Nuorten ikäluokassa saatava työvoima ei ennakkoinnin mukaan riitä avautuviin työpaikkoihin, ja avautuviin työpaikkoihin tarvitaan korkeampi koulutustaso kuin työllisillä on tällä hetkellä. Yli puolet uusista työntekijöistä tarvitsee korkeakoulutuksen. Ennakkoinnin mukaisen työvoimatarpeen tyydyttämiseksi tarvitaan avautuviin työpaikkoihin verrattuna lisää erityisesti tekniikan alan tutkintoja, mutta myös merkittävästi terveys- ja hyvinvointialan tutkintoja. Lisäksi on useita pienempiä koulutusaloja, joilla on kasvava tutkintotarve.

Tutkintotavoitteiden asettaminen sopimuskaudella 2025-2028

Tutkintotavoitteiden mitoituksessa on otettu huomioon hallitusohjelman tavoitteet korkeakoulutettujen määrän kasvattamisesta, Osaamisen ennakointifoorumin tuottama tieto koulutustarpeesta, korkeakoulujen aloittajamäärien kehitys 2020-2023 (ml. koulutuslaajennukset 2020-2022, Itä-Suomi –paketin koulutuslaajennukset 2023) sekä tutkintototeuma 2020–2022.

Opetus- ja kulttuuriministeriö rahoitti vuosina 2020-2022 korkeakoulujen lisäaloituspaikkoja 10 580 kappaletta. Korkeakoulujen tutkintotavoitteita nostettiin sopimuskaudelle 2021-2024. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen koulutusvastuita on laajennuttu viime vuosina valtakunnalliseen ja alueelliseen osaaajapulaan vastaamiseksi. Lisäksi T&K-rahoituslain mukaisella rahoituslisäyksellä käynnistetään tohtorikoulutuspilotti vuosille 2024-2027, joka tulee lisäämään tohtorin tutkintojen määrää.

Korkeakoulujen tutkintotavoitteita nostetaan tulevilla sopimuskaudella lukuun ottamatta ammatillisen opettajankoulutuksen määrällistä tavoitetta. Yliopisto- ja ammattikorkeakoulutuksen 2025-2028 tutkintotavoitteiden keskinäiset osuudet (noin 40:60) ovat vastaavat kuin sektoreilla 2020-2022 suoritettujen tutkintojen osuudet. Korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä ei tule nousemaan vielä tulevilla sopimuskaudella 2025-2028 lähelle 50 prosenttia, koska seuraavan sopimuskauden tutkintomäärät pohjautuvat tutkinnon keston seurauksena pitkälti jo opintonsa aloittaneiden opiskelijoiden määrään. Tutkintotavoitteet ohjaavat kuitenkin kehitystä tavoitteen mukaiseen suuntaan. Pidemmän ajan näkymän antamiseksi sopimukseen merkitään myös tutkintomäärä vuodelta 2035, joka mahdollistaisi 50 % tavoitteen

saavuttamisen. Näkymä mahdollistaa korkeakoulut sisäänottojen kasvattamisen ja suuntaamisen pidemmän aikavälin tavoitteiden mukaisesti.

Sopimuskaudeksi 2025-2028 sovitaan ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteet yliopistoille ja ammattikorkeakoulututkinnot ammattikorkeakouluille koulutusalaryhmittäin. Korkeakoulutasolla sovitaan alemmat korkeakoulututkinnot, tohtoritutkinnot, ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ja ammatillisen opettajankoulutuksen suorittaneet. Koulutusalaryhmit ovat laajoja. Tietyistä koulutuksista voidaan sopia sopimuskirjauksin korkeakoulun kanssa koulutusalaryhmää tarkemmalla tasolla

Työ hallitusohjelman kirjausten toteuttamiseksi lukuvuosimaksuvelvollisten maksujen täyskattaisuuden toteuttamiseksi on kesken. Tällä sopimuskaudella uudistettavan mallin mukaan aloittaneiden tutkintoja ehtii valmistua vain hyvin vähän. Tässä kirjeessä esitetyt tutkintotavoitteet sisältävät lukukausimaksuvelvollisten suorittamat tutkinnot. Tilauskoulutuksen tutkinnot (yliopistolaki 9 §, ammattikorkeakoululaki 13 §) eivät sisälly tutkintotavoitteisiin.

Tässä sopimuskirjeessä annetaan OKM näkemys määrällisten tavoitteiden kansalliseksi tasoksi sopimuskaudella 2025-2028 sekä näkymästä 2035. Korkeakoulut antavat tämän pohjalta esityksen omiksi tutkintotavoitteikseen perusteluineen. Perusteluista tulee ilmetä, miltä osin tutkintotavoitteen nostaminen sopimuskaudella 2025–2028 perustuu läpäisyn parantamiseen, aloituspaikkojen lisäykseen tai muihin toimiin. Avoimuuden lisäämiseksi ministeriö antaa korkeakoulujen ehdotukset myös toisten korkeakoulujen nähtäväksi. Määrälliset tavoitteet ja yliopistojen valtakunnalliset tehtävät sovitaan yhteen ministeriön ja korkeakoulujen välillä vuoden 2024 alussa.

a. Yliopistojen ylemmät korkeakoulututkinnot

Ylempien korkeakoulututkintojen tavoite on sopimuskaudella 2011-2024 yhteensä 18 236 tutkintoa. Tutkintototeuman keskiarvo on vuosina 2020-2022 jäänyt vuosittain noin 1 500 tutkintoa sopimuskaudeksi asetetusta tavoitteesta. Alakohtaiset erot tutkintotavoitteiden saavuttamisessa ovat suuria. Sopimuskauden 2025-2028 suoritettujen tutkintojen määrässä tulee näkymään vuosina 2020-2022 tehdyt erillisrahoitetut aloituspaikkalisäykset. Käynnissä olevan sopimuskauden tutkintotavoitteista on jääty erityisesti alaryhmissä tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat sekä luonnontieteet sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat.

Ministeriön ehdotus yliopistojen ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteeksi sopimuskaudelle 2025–2028 (keskiarvo) on 20 020 tutkintoa. Tämä merkitsee tutkintotavoitteiden kokonaismäärän nostamista noin 10 prosentilla verrattuna käynnissä olevan sopimuskauden 2021-2024 tutkintotavoitteisiin (noin 20 % enemmän kuin 2020-2022 toteuma).

Näkymä vuodelle 2035 on ehdotuksen mukaan 24 700 ylempää korkeakoulututkintoa. Tämä on noin 48 % enemmän tutkintoja kuin vuosina 2020-2022 on keskimäärin suoritettu.

Ehdotuksessa sopimuskauden 2025-2028 tutkintotavoitteista ja vuoden 2035 näkymässä on nostettu keskimääräistä enemmän liiketalouden, hallinnon ja oikeustieteen sekä tietojenkäsittelytieteen ja tietoliikenteen sekä tekniikan alojen tutkintotavoitteita. Näille aloille kohdistuu paljon koulutus- ja työvoimakysyntää. Muiden alojen tutkintotavoitteita on myös nostettu vastaamaan muun muassa aloituspaikkojen kasvun pohjalta ennakoitua tutkintomäärää sekä ennakkoinnin osoittamaa työvoima- ja koulutustarvetta. Kasvatusalojen sekä lääketieteen ja hammaslääketieteen tutkintotavoitenäkymää on puolestaan nostettu keskimääräistä maltillisemmin. Lääketieteen ja hammaslääketieteen osalta on puolestaan otettu huomioon koulutuksen aloittajamäärät ja tutkinnon kesto, jotka ei käytännössä mahdollista vielä sopimuskaudella 2025-2028 merkittävää lisäystä tutkintomäärään. Kasvatusalojen osalta tilanteeseen vaikuttaa 2035 näkymässä erityisesti pienentyvien ikäluokkien vaikutus opettajatarpeeseen. Tutkintotavoite on asetettu ilman tilauskoulutusta.

Koulutusalaryhmä	Tutkintototeuma 20-22 ka.	Tutkintotavoite 2021 – 2024	OKM:n ehdotus tutkintotavoite 2025– 2028 ka.	OKM:n ehdotus vuoden 2035 näkymä
Kasvatusalat	1 856	1 903	1 950	2 400
Taiteet ja kulttuurialat	745	776	800	1 000
Yhteiskuntatieteet ja humanistiset alat	4 039	4 214	4 500	5 500
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet	3 161	3 204	4 000	4 900
Luonnontieteet sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat	1 650	1 915	2 000	2 500
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	3 679	4 520	5 000	6 200
Lääketiede ja hammaslääketiede	880	950	970	1 200
Terveys- ja hyvinvointialat sekä palvelualat	691	764	800	1 000
Yhteensä	16 701	18 246	20 020	24 700

b. Yliopistojen alemmat korkeakoulututkinnot

Käynnissä olevan sopimuskauden tutkintotavoite yliopistojen alemmille korkeakoulututkinnoille on 16 995. Vuosina 2020-2022 suoritettiin keskimäärin 13 911 alempaa korkeakoulututkintoa.

Yliopistokohtaisesti sovitaan kokonaistavoitteesta. **Ministeriön ehdotus yliopistojen alempien korkeakoulututkintojen tavoitteeksi sopimuskaudelle 2025–2028 (keskiarvo) on 17 500 tutkintoa.** Tämä merkitsee tutkintotavoitteiden kokonaismäärän nostamista noin 3 prosentilla verrattuna käynnissä olevan sopimuskauden 2021-2024 tutkintotavoitteisiin (26 % enemmän kuin 2020-2022 toteuma).

Näkymä vuodelle 2035 on yhteensä 21 600 alempaa korkeakoulututkintoa. Tämä on 56 % enemmän tutkintoja kuin vuosina 2020-2022 on keskimäärin suoritettu. Tutkintotavoite on asetettu ilman tilauskoulutusta.

c. Tohtoritutkinnot

Sopimuskaudella 2021-2024 tohtoritutkintojen valtakunnallinen tavoite oli 1 906 tutkintoa. Tohtoritutkintojen toteuman keskiarvo 2020-2022 on 1 690.

Yliopistot ovat uudistaneet tutkijankoulutuksen rakenteita ja menettelyitä, minkä odotetaan näkyvän muun muassa jatkotutkintojen aiempaa nopeampana suorittamisena. Tulevalla sopimuskaudella tohtorikoulutuksen painopiste on tieteellisen tai taiteellisen jatkotutkinnon jälkeisen tutkijanuran kehittämisessä ja työurien monipuolistamisessa. Tohtoreiden osuus Suomessa toimivien yritysten T&K-työvuosista on suhteellisen pieni, noin 6 %, eikä osuus ole merkittävästi kasvanut tohtorin tutkinnon suorittaneiden vuosittaisen määrän kasvaessa. Osuus vaihtelee toimialoittain paljon. Noin 70 % tohtoreista työskentelee muualla kuin yksityisellä sektorilla. Työelämän kehittymisen näkökulmasta on tärkeää, että yhä useampi tohtorin tutkinnon suorittanut sijoittuisi työelämään yliopiston ulkopuolella, erityisesti yksityiselle sektorille. Varsinkin kasvualojen uusille työpaikoille luodaan pohjaa tutkijankoulutuksen tuottamilla osaamisilla. Suomen keskeisissä verrokkimaissa kuten Ruotsissa ja Tanskassa tohtoritutkinnon suorittaneiden osuus 25-64 -vuotiaista on korkeampi kuin Suomessa. Tohtoritutkinnon suorittaneiden työllisyysosuus maistereihin verrattuna on Suomessa OECD-maiden korkeimpia.

Ministeriön ehdotus yliopistojen tohtoritutkintotavoitteeksi sopimuskaudelle 2025–2028 (keskiarvo) on 2 300 tohtorin tutkintoa vuodessa. Tämä merkitsee tutkintotavoitteiden kokonaismäärän nostamista 21 prosentilla verrattuna käynnissä olevan sopimuskauden 2021-2024 tutkintotavoitteisiin (36 % enemmän kuin 2020-2022 toteuma). Tohtoritutkintotavoitteen merkittävä lisäys perustuu käynnistettävään tutkijankoulutuksen lisäpanostuksiin osana T&K-rahoituksen kasvattamista.

Vuoden 2035 tohtoritutkintojen näkymä on 2 800 tutkintoa. Alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen määrän kasvu tulee vaikuttamaan suoritettujen tohtoritutkintojen määriin pidemmällä aikavälillä. **Toisin kuin muista tutkintotavoitteista yliopistoilta ei edellytetä tohtoritutkintojen osalta esityksiä vuoden 2035 näkymästä. Vuoden 2035 näkymää ei myöskään kirjata yliopistokohtaisiin sopimuksiin.**

d. Opettajankoulutus yliopistoissa

Ministeriön ehdotus opettajankoulutustavoitteiksi sopimuskaudelle 2025–2028 on alla olevassa taulukossa. Koulutuksen lisäystarpeita on erityisesti varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksessa. Ikäluokkien pienenemisen vuoksi luokanopettajakoulutuksen tutkintotavoitteita on aiheellista pienentää. Muu opettajankoulutus ehdotetaan pidettäväksi meneillään olevan sopimuskauden määrällisellä tasolla. Humanistisella alalla opettajankoulutuksen kohdentamisessa tulee ottaa huomioon suomi/ruotsi toisena kielenä –opetuksen kasvavat tarpeet. Lisäksi korkeakouluja pyydetään huomioimaan aineenopettajakoulutuksessa ja sen kehittämässä ne alat joilla on pulaa opettajista, kuten luma-alat. Luvut kirjataan korkeakoulukohtaisiin sopimuksiin tekstikirjauksina vastaavasti kuin kuluvalle kaudella. Korkeakoulua pyydetään esittämään ehdotus opettajaryhmittäisiksi tavoitteiksi tutkintotavoitteiden valmistelun yhteydessä kasvatusalan perusteluissa. Näkymää vuodelle 2035 ei aseteta.

Opettajaryhmä	toteuma 20-22 ka.	tavoite 2021 – 2024	OKM:n ehdotus tavoite 2025–2028 ka.
Varhaiskasvatuksen opettajat	638	855	1 400
Varhaiskasvatuksen erityisopettajat	80	206	250
Luokanopettajat	895	958	960
Erityisluokanopettajat ja erityisopettajat	354	450	550

Tavoite kattaa tutkintoon johtavan koulutuksen ja erillisten opintojen suorittajat. Yliopistot panostavat tutkintoon johtavassa varhaiskasvatuksen koulutustarjonnassa erityisesti kolmivuotiseen varhaiskasvatuksen kandidaatin tutkintoon johtavaan koulutukseen.

e. Ammattikorkeakoulututkinnot

Ammattikorkeakoulututkintojen tavoite on sopimuskaudella 2021-2024 yhteensä 27 639 tutkintoa. Tutkintototeuman keskiarvo on vuosina 2020-2022 keskimäärin alittanut sopimuskaudeksi 2021-2024 asetetun tutkintotavoitteen reilulla 3 600 tutkinnolla. Tutkintotavoite on alittunut vaihtelevasti (5 % - 17 %) kaikissa rahoitusmallin mukaisissa koulutuslaryhmissä.

Ministeriön ehdotus ammattikorkeakoulututkintojen tavoitteeksi sopimuskaudelle 2025–2028 (keskiarvo) on 30 800 tutkintoa. Tämä merkitsee tutkintotavoitteiden kokonaismäärän nostamista reilulla 11 prosentilla verrattuna käynnissä olevan sopimuskauden 2021-2024 tutkintotavoitteisiin (28 % enemmän kuin 2020-2022 toteuma).

Vuoden 2035 tutkintojen näkymä on ehdotuksen mukaan 37 000 ammattikorkeakoulututkintoa. Tämä on 54 % enemmän tutkintoja kuin vuosina 2020-2022 on keskimäärin suoritettu ja 34 % enemmän kuin meneillään olevan sopimuskauden tavoite. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää tutkintomäärien kasvattamisen lisäksi sitä, että ammattikorkeakoulut suuntaavat aloituspaikkojen lisäyksen erityisesti nuorille ensikertalaisille.

Tutkintotavoitteissa on nostettu kaikkien alojen tutkintomääriä, mutta painotettu alaryhmiä a) humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat, b) liiketalous, hallinto ja oikeustieteet ja palvelualat ja c) luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenneliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat. Näitä pienempi korotus on alalla kasvatusalat, taiteet ja kulttuurialat ja yhteiskuntatieteet. Tutkintotavoite on asetettu ilman tilauskoulutusta.

Koulutusalaryhmä	Tutkintototeuma 20-22 ka.	Tutkintotavoite 2021 – 2024	OKM:n ehdotus tutkintotavoite 2025– 2028 ka.	OKM:n ehdotus vuoden 2035 näkymä
Kasvatusalat, taiteet ja kulttuurialat ja yhteiskuntatieteet	1 394	1 682	1 700	2 000
Humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat	8 725	10 264	11 500	13 800
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet ja palvelualat	6 851	7 198	8 200	9 900
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenneliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat	7 002	8 495	9 400	11 300
Yhteensä	23 972	27 639	30 800	37 000

f. Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen määrät ovat kasvaneet vuosittain. Vuosina 2020-2022 suoritettiin keskimäärin 4 288 ylempää ammattikorkeakoulututkintoa, joista 4 659 vuonna 2022. Tutkinnoista runsas

kolmannes suoritettiin terveys- ja hyvinvointialalla. Sopimuskaudella 2021-2024 ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tavoite oli yhteensä 4 717.

Ylemmillä ammattikorkeakoulututkinnoilla on merkittävä rooli jatkuvassa oppimisessa sekä työelämän ja työpaikkojen kehittämisessä ja rakennemuutoksen tukemisessa. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kehittämisessä tärkeää on edelleen ammattikorkeakoulun tki –toiminnan kytkeytyminen koulutukseen ja työelämän muutokseen.

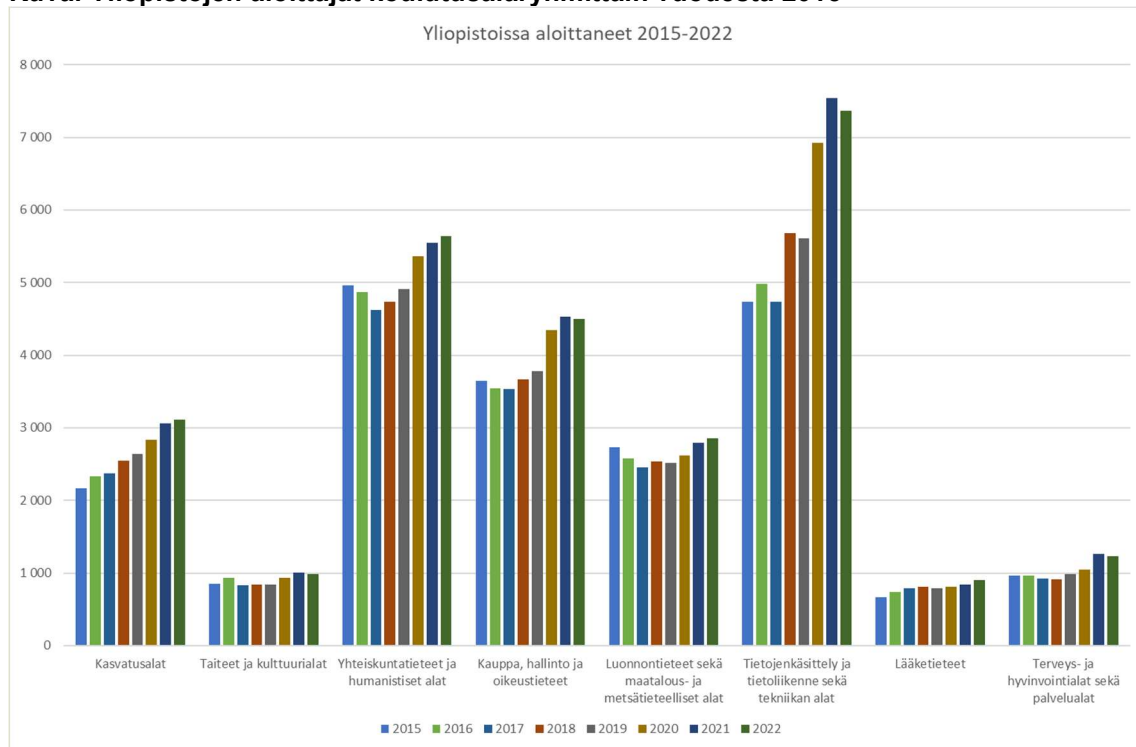
Ministeriön ehdotus ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tavoitteeksi sopimuskaudelle 2025–2028 (keskiarvo) on 5 800 tutkintoa ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen näkymäksi vuonna 2035 ehdotetaan 7 000 tutkintoa. Tällöin ylempien ammattikorkeakoulututkintojen osuus suhteutettuna ammattikorkeakoulututkintojen määrään kasvaisi hieman nykyisestä vajaasta 18 prosentista noin 19 prosenttiin vuonna 2035. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tutkintotavoite asetetaan ammattikorkeakoulutasolla. Tutkintotavoite on asetettu ilman tilauskoulutusta.

g. Opettajankoulutus ammattikorkeakouluissa

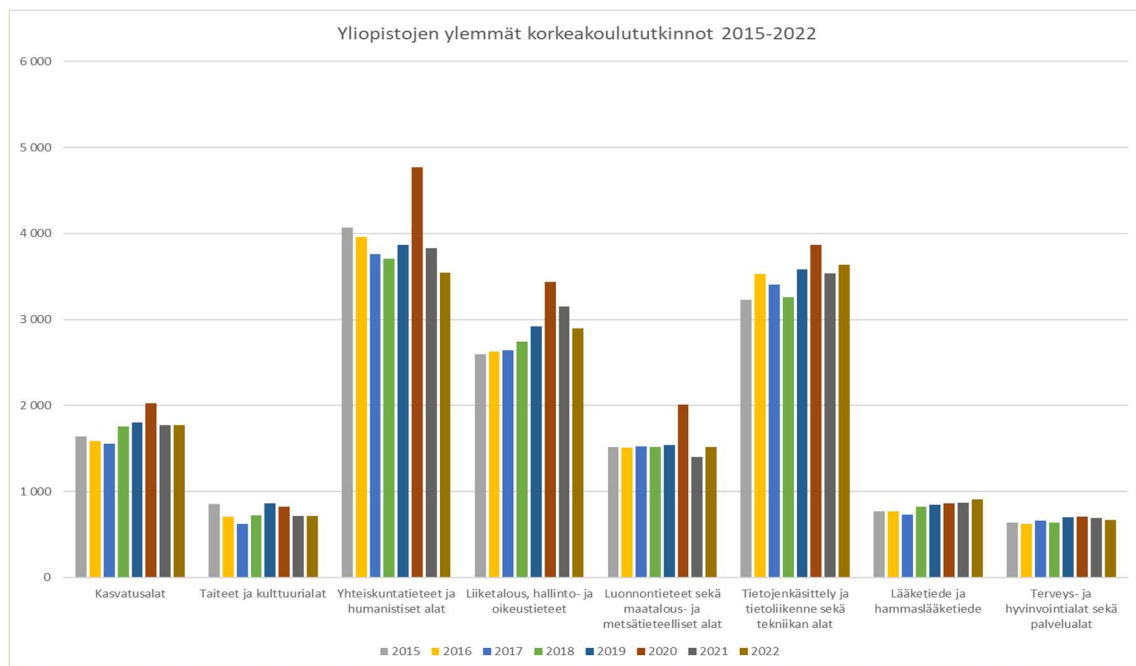
Ammatillisen opettajankoulutuksen määrällinen tavoite on sopimuskaudella 2021-2024 yhteensä 1 550. Vuosina 2020-2022 ammatillisen opettajankoulutuksen on suorittanut keskimäärin 1 601 henkilöä vuodessa. Ministeriön ehdotuksen mukaan ammatillisen opettajankoulutuksen tavoitteet pidetään käynnissä olevan sopimuskauden tasolla. **Ministeriön ehdotus ammatillisen opettajankoulutuksen tavoitteeksi sopimuskaudelle 2025-2028 on 1 550. Näkymää vuodelle 2035 ei aseteta.**

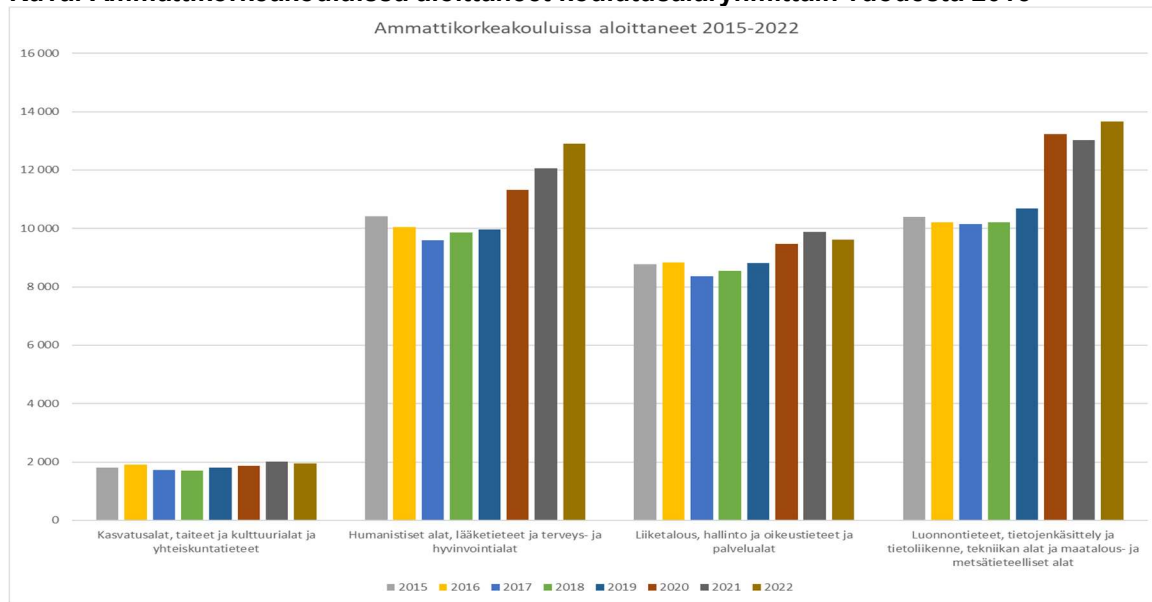
Kuva. Yliopistojen aloittajat koulutusalaryhmittäin vuodesta 2015

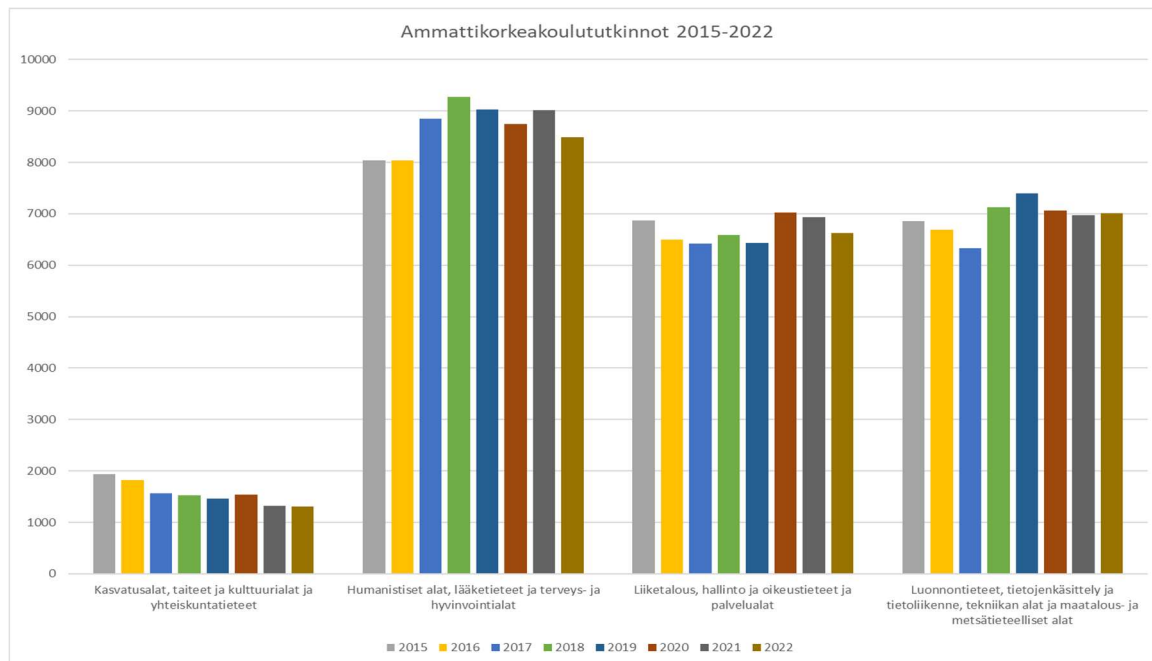
Kuva. Yliopistojen ylemmän kk -tutkinnon suorittaneet koulutusalaryhmittäin vuodesta 2015

Kuva. Ammattikorkeakouluissa aloittaneet koulutuslaryhmittäin vuodesta 2015

Kuva. Ammattikorkeakouluissa AMK -tutkinnon suorittaneet koulutuslaryhmittäin vuodesta 2015

Lisätietoä tutkintotavoitteiden valmistelusta: Jukka Haapamäki ja Tomi Halonen (etunimi.sukunimi@gov.fi)

6. Korkeakoulujen valtionrahoituksen valmistelu

Korkeakoulujen ohjauksen ja valtionrahoituksen kohdentamisessa käytettyjen rahoitusmallien uudistamiseksi ministeriö on asettanut laajapohjaisen työryhmän maaliskuussa 2023. Työryhmää hyödynnetään myös sopimuskauden 2025-2028 valmistelussa erityisesti yhteiskunnan osaamistarpeiden sekä toimialojen ja alueiden kehittämistarpeiden tunnistamisessa. Työryhmän työtä tukee kesäkuussa 2023 julkistettu, Technopolis Ltd:n toteuttama opetus- ja kulttuuriministeriön korkeakouluohjauksen ja rahoituksen arviointi sekä opetus- ja kulttuuriministeriön tilaamat OECD:n Resourcing Higher Education –projektin ja Implementing Micro-credential –projektin selvitykset. Kehittämistyöryhmän työn pohjalta tehdään tarvittavat muutokset korkeakoulujen rahoitusperusteisiin ja linjaukset ohjauksikäytännöistä. Strategiarahoituksen rakennetta ja rahoitusosuuden kokoa rahoitusmalleissa ei ole vielä linjattu. Tavoitteena on, että rahoitussäädösten muutokset on päätetty viimeistään helmikuussa 2024.

Vuoden 2025 valtionrahoituspäätökset opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee vuoden 2024 alussa uudistettujen rahoitussäädösten ja kauden 2025–2028 sopimuksen pohjalta. Rahoitus kirjataan tarvittavin erittelyin ministeriössä vuodenvaihteessa 2024/2025 tehtävään rahoituspäätökseen.

Strategiaperusteinen rahoitus

Arvioinnin ja muun palautteen perusteella ei ole tullut esille sellaisia näkökohtia, jotka puoltaisivat strategiaperusteisen rahoituksen lopettamista. Jatkossakin on tarve taaksepäin katsovan indikaattoripohjaisen rahoituksen rinnalla edistää strategirahoituksella korkeakoulujen profiloitumista ja kyvykkyyksien luomista sekä resurssien käyttöä tehostavia korkeakoulujen yhteistyöjärjestelyjä (esimerkiksi temaattinen alakohtainen koulutus- ja TKI-yhteistyö, Digivisio 2030, kansainvälisyys).

Pääpaino strategiarahoituksessa on oltava edelleen korkeakoulujen uudistumisen ja strategian tukemisella. Strategiarahoituksen valmistelun läpinäkyvyyttä, rahoituksen perusteena olevien tavoitteiden vahvempaa sopimuskytkentää ja korkeakoulujen profiloitumisen tukea lisätään. Valmistelun läpinäkyvyyttä parannetaan strategiarahoituslomakkeen sisällön kehittämisellä ja tämän vahvemmalle kytkemisellä sopimustavoitteisiin. Syksyn 2023 aikana korkeakoulujen kanssa käydään vuoropuhelua strategiarahoituksen suuntaamistarpeista ja lomakkeen sisällöstä. Strategiarahoituksen valmisteluohjeistusta täsmennetään tarvittaessa rahoitusmallien uudistamistyön edetessä.

Strategiarahoituksesta sovitaan ministeriön ja korkeakoulun välisessä sopimusneuvottelussa vuonna 2024. Ministeriön ja korkeakoulujen välisissä sopimuksissa todetaan strategiarahoituksen määrä sekä tavoitteet, joita tällä edistetään. Tavoitteille sovitaan korkeakoulukohtaiset seurantaindikaattorit tai vaiheistus, joiden perusteella toteutumista ja edistymistä on mahdollista raportoida ja arvioida sopimuskauden aikana. Tavoitteita konkretisoivat mittarit voisivat olla määrällisiä tai laadullisia, mutta niiden toteutumien tulisi olla tästä riippumatta todennettavissa. Tavoitteiden ja mittareiden kokonaislukumäärän on oltava kohtuullinen ja hallittavissa. Korkeakoulujen välisen rahoituksen kohdentamisessa otetaan huomioon toimenpiteiden laajuus

ja sen edellyttämä rahoitustarve. Korkeakoulun on myös omalla muulla perusrahoituksella tai täydentävällä rahoituksella osallistuttava kehittämistoimenpiteen rahoittamiseen. Ministeriö tulee strategiarahalla korkeakoulun kumppaniksi, edellyttäen toteuttamiseen käytettävää korkeakoulun omarahoitusosuutta ja/tai täydentävän rahoituksen hankkimista.

Tarkoitus on, että strategiaperusteinen rahoitus sovitaan ministeriön ja korkeakoulun välisessä neuvottelussa tai mahdollinen useampaa korkeakoulua koskeva kokonaisuus ennen neuvotteluja yhteisen valmistelun pohjalta. Sopimusneuvottelujen yhteydessä tavoitteiden sisältö ja toimenpiteet sopeutetaan rahoituskehystä vastaavaksi. Korkeakoulu joutuu sopimuskytkennän kautta harkitsemaan myös eri tavoitteiden tärkeyttä omaan strategiaansa peilaten. Korkeakoulukohtaisten sopimusten sisältö valmistellaan ministeriön ja korkeakoulun/konsernin kesken siten, että siitä voidaan päättää viimeistään sopimusneuvotteluissa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toivoo, että korkeakoulut jatkavat osana strategiaprosessiaan keskinäistä valmistelua toiminnan suuntaamisesta, alakohtaisista kehittämistoimista ja työnjaosta. Lähtökohta on, että korkeakoulu(t) on päätöksillään sitoutunut ratkaisuihin alkuvuodesta 2024, siten ne voidaan ottaa huomioon sopimusneuvotteluissa.

Luonnos strategiarahoituslomakkeeksi

Rahoitettavat kehittämiskohteet, niiden tavoitteet ja seurantamittarit kirjataan ministeriön ja korkeakoulujen välisiin tulossopimuksiin. Ministeriö tulee strategiarahalla korkeakoulun kumppaniksi, edellyttäen toteuttamiseen korkeakoulun omarahoitusosuutta ja/tai täydentävän rahoituksen hankkimista. Kehittämiskohteiden pitäisi olla kooltaan hallittavia kokonaisuuksia, eikä näitä voi olla kovin monta. Näissä tulee ottaa huomioon korkeakoulujen yhteiset/ yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet. Sopimusneuvottelujen yhteydessä tavoitteiden sisältö ja toimenpiteet on sopeutettava rahoituskehystä vastaavaksi. Korkeakoulu joutuu sopimuskynnän kautta harkitsemaan myös eri tavoitteiden tärkeyttä oman strategiaansa peilaten. Tulevassa raportoinnissa strategiarahoituksen kohdalla ollaan rahoituksen käytön sijaan kiinnostuneita tavoitteiden toteutumisen ja vaikuttavuuden vahvistumisen todentamisesta. Strategiarahoituksella tuetuista kehittämistoimista ei odoteta erillistä raportointia, vaan tämä on osa sopimustavoitteiden toteutumisen raportointia. Yksityiskohtaisemmin valtionrahoituksen valmistelusta varsinaisessa ohjekirjeessä.

Korkeakoulu	
Yhteyshenkilö (nimike, nimi, sp)	

Kehittämiskohde 1

Kehittämiskohde ja perustelu kehittämiskohteen valinnalle (korkeakoulu sisällyttää kehittämiskohteen OKM:lle toimitettavaan sopimustarjouspohjaan)					
Keskeiset kehittämistoimenpiteet ja vaiheistus vuosittain 2025-2028 (korkeakoulu sisällyttää kehittämistoimenpiteet lyhyesti OKM:lle toimitettavaan sopimus pohjaan)					
Tavoiteltu muutos vuoteen 2028 mennessä (korkeakoulu sisällyttää tavoitellun muutoksen lyhyesti ja seurantamittarin OKM:lle toimitettavaan sopimus pohjaan)					
Seurantamittari (vaiheistuksen ohella tavoitetta konkretisoiva mittarin määrällinen/laadullinen,)	Toteuma 2023	Arvio 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028
Seurantamittari: <sisältö >	<arvo>	<arvo>	<arvo>	<arvo>	<arvo>
	<Vuositainen kehitys kuvaten lukuarvon sijaan tai ohella, mikäli kyse laadullisesta tavoitteesta tai toimenpiteen vaiheistuksesta>				

Yhteistyötahot ja näiden rooli					
Suunnitelma 2029 alkaen (sopimuskauden 2025-2028 jälkeinen jatkuvuus tai exit -suunnitelma)					
Kehittämistoimen arvioitu kokonaiskulurakenne 2025-2028 (1000 euroa)	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
Henkilöstökulut					
Muut kulut					
Investoinnit					
Yhteensä					
	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
Korkeakoulun ehdotus kehittämiskohteen strategiarahoituksen määräksi 2025-2028 (1000 euroa)					
Arvio muista rahoittajatahoista ja näiden rahoituksesta (2025-2028 yhteensä):					
Korkeakoulun kehittämiskohteeseen varaama muu perusrahoitus tai omarahoitus (2025-2028 yhteensä):					

7. Koulutusvastuujärjestelmän uudistaminen ja koulutusvastuiden muutokset

Koulutusvastuujärjestelmän uudistaminen

Koulutusvastuujärjestelmän uudistamisen tavoitteena on koulutusvastuusäntelyn rakenne, joka antaa korkeakouluille mahdollisuudet vastata joustavasti yhteiskunnan ja työelämän osaamistarpeisiin taloudellisesti kestäväällä tavalla ja pitkäjänteisesti koulutusta ja tutkimusta sekä niiden laatua kehittäen.

Koulutusvastuujärjestelmän uudistaminen käynnistettiin korkeakoulujen kestävä kasvun ohjelmatyön yhteydessä vuonna 2021. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja korkeakoulut valmistelivat yhteistyössä ratkaisuja, joilla korkeakoulutus ja tutkimus voivat edesauttaa Suomen julkisen talouden vahvistamista ja kestävä kasvua. Valmistelu tapahtui neljässä ryhmässä, joista yksi oli koulutusvastuujärjestelmän uudistaminen.

Koulutusvastuujärjestelmän uudistamisen keskeiset linjaukset:

- Koulutusvastuujärjestelmää tulee joustavoittaa siten, että se perustuu jatkossa nykyistä laajempiin kokonaisuuksiin alojen erityispiirteet huomioiden. Tässä yhteydessä tarkastellaan lisäksi tutkintokohtaisten koulutusvastuiden täsmennykset siten, että mahdolliset erot korkeakoulusektorien välillä ovat tarkoituksenmukaisia.
- Pääsääntönä tulee edelleen olla, että koulutusvastuu kattaa kaikki kolme sykliä yliopistosektorilla (alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot, tohtorin tutkinnot). Yliopistojen profiloituminen ei näin kytkeytyisi eri tutkintotasoihin siten, että osa korkeakouluista keskittyisi kandidaatti- ja osa maisteri- ja tohtorikouluttajiksi. Ammattikorkeakoulusektorilla ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon järjestäminen olisi jatkossakin mahdollisuus, ei velvollisuus.
- Koulutusvastuu voisi kuitenkin kohdistua vain osaan sykleistä perustelluissa tilanteissa. Tällöin opiskelijoiden kannalta sujuvampi koulutuspolku tulee rakentaa siten, että siirtyminen seuraavan syklin koulutukseen esimerkiksi toiselle korkeakoulusektorille on työelämään sijoittumisen kannalta perusteltua eikä pidennä koulutuspolun kokonaispituutta. Korkeakoulujen, joiden välillä sykliltä toiselle siirtyminen tapahtuu, tulee sopia siirtymistä ja yhteisesti määritellyistä koulutuspoluista ennen koulutusvastuumuutoksen hakemista.
- Koulutusvastuiden myöntämisen perusteiden ja laadun osoittamisen mekanismien (laatukriteerien) tulee olla selkeät.
- Koulutusvastuu vastaa valtakunnalliseen ja alueelliseen tarpeeseen ja siinä on huomioitu koulutuksen vetovoima sekä työllistymisnäkyvät ml. harjoittelumahdollisuudet.

- Koulutusvastuuesitys sisältää investointi- ja kehittämissuunnitelman koulutusvastuun edellyttämästä osaamisesta. Suunnitelma sisältää koulutuksen toteutukseen tarvittavat opetus- ja tutkimusresurssit sekä kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö hyödyntää koulutusvastuuesitysten arvioinnissa esitysten mukaisten alojen riippumattomia asiantuntijoita, jotka antavat lausunnot esityksistä. Asiantuntijat arvioivat esityksiä tehneiden korkeakoulujen mahdollisuuksia koulutuksen laadukkaaseen toteuttamiseen ottaen huomioon myös koulutuksen ja tutkimuksen yhteyden.
- Uusiin koulutusvastuisiin ei tule pääsääntöisesti myöntää erillisrahoitusta. Yliopistojen valtakunnallisen erityistehtävärahoituksen päällekkäisyys koulutusvastuusääntelyn kanssa tulee ottaa tarkasteluun.
- Selkeytetään tutkintonimikkeet: Ammattikorkeakoulujen tutkintonimikkeet (ml. YAMK) ja niihin liittyvät muutostarpeet käsitellään erikseen koulutusvastuujärjestelmän valmistelun yhteydessä.
- Koulutusvastuusääntelyn alakohtaisen joustavoittamisen ja tutkintonimikkeitä koskevat periaatteet laaditaan OKM:n, Unifin ja Arenen yhteisessä valmistelussa. Alakohtaiset ehdotukset laaditaan Unifin ja Arenen yhteistyönä.

Unifi ja Arene ovat linjausten pohjalta selvittäneet koulutusvastuujärjestelmän alakohtaisia uudistamistarpeita. Selvitykset osoittivat useita uudistustarpeita. Selvitysten pohjalta työtä on tarkoitus jatkaa seuraavasti:

- kevät 2024: OKM:n johtopäätökset alakohtaisista uudistustarpeista selvitysten pohjalta
- kevät 2024: Koulutuksesta vastaavien vararehtorien ja OKM:n yhteinen keskustelu tarvittavista muutoksista OKM:n johtopäätösten pohjalta. Tarvittaessa alakohtaisia sekä sektorien yhteisiä keskusteluja.
- syksy 2024: Mahdollisten HE/asetus-/toimilupamuutosten valmistelu
- alkuvuosi 2025: Mahdolliset HE/asetus-/toimilupamuutokset

Koulutusvastuiden muuttaminen

Korkeakoululla on mahdollisuus esittää olemassa oleviin koulutusvastuusiinsa muutoksia, jotka tukevat korkeakoulun profiloitumista ja työnjakoa muiden korkeakoulujen kanssa. Mahdollisuutta harkitessaan korkeakoulujen on huomioitava yleinen taloustilanne ja julkisen talouden niukkenevat näkymät. Opetus- ja kulttuuriministeriö ei lähtökohtaisesti osoita rahoitusta mahdollisiin uusiin koulutusvastuisiin. Koulutusvastuiden tarkastelussa on myös tärkeää ottaa huomioon yhteys korkeakoulun tutkimustoimintaan.

Korkeakoulut ja opetus- ja kulttuuriministeriö ovat yhdessä valmistelleet koulutusvastuujärjestelmän uudistamista koulutusvastuusääntelyn joustavoittamiseksi. Yhteisissä linjauksissa on mm. todettu, että korkeakoulujen yhteistyö on ensisijainen tapa vastata osaajatarpeisiin. Pääsääntönä on edelleen, että koulutusvastuu kattaa kaikki syklit. Yliopistojen profiloituminen ei näin kytkeytyisi eri tutkintotasoihin siten, että osa yliopistoista korkeakouluista keskittyisi kandidaatti- ja osa maisteri- ja tohtorikouluttajiksi.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut toimittavat yliopistojen tutkinnoista ja erikoistumiskoulutuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004) ja yliopistojen koulutusvastuiden täsmentämisestä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (1451/2014) sekä ammattikorkeakoulujen toimilupien mukaisten koulutusvastuiden muuttamista koskevat **mahdolliset esitykset opetus- ja kulttuuriministeriölle 3.5.2024 mennessä**. Uusia koulutusvastuita tai koulutusvastuun lakkauttamista koskevat esitykset tulee laatia liitteenä oleville lomakkeille ja toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon (kirjaamo.okm@gov.fi). Esitykseen tulee liittää koulutusvastuun muuttamista koskeva korkeakoulun hallituksen päätös.

Esitykset tulee perustella erityisesti korkeakoulun profiiliin ja valtakunnallisten koulutustarpeiden näkökulmasta. Uusia koulutusvastuita koskevista esityksestä tulee käydä ilmi, miksi koulutustarpeisiin ei voida vastata korkeakoulujen nykyisten koulutusvastuiden puitteissa esimerkiksi sisäänottoa lisäämällä tai korkeakoulujen välisellä yhteistyöllä. Koulutusvastuun lakkauttamista koskevissa esityksissä tulee lisäksi tuoda esille mahdollisesti sovitut yhteistyö- ja siirtymäjärjestelyt muiden korkeakoulujen kanssa. Esitysten tulee sisältää myös ehdotukset koulutusvastuun lakkauttamiseen liittyviksi siirtymäsäännöksiksi. Siirtymäsäännöksissä tulee huomioida korkeakoulun nykyisten opiskelijoiden oikeus suorittaa tutkinto loppuun heille myönnetyn opiskeluoikeuden mukaisesti. Opiskeluoikeuden pituus määräytyy yliopistojen alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon osalta yliopistolain 41 §:n mukaisesti ja ammattikorkeakoulututkintojen osalta ammattikorkeakoululain 30 §:n mukaisesti.

Esityksiä voidaan käsitellä opetus- ja kulttuuriministeriön ja korkeakoulujen välisissä sopimusneuvotteluissa 2024. Koulutusvastuita koskevista muutoksista päätetään erillisessä prosessissa syksyn 2024 aikana.

Lisätietoja: Laura Hansén ja Maarit Palonen (etunimi.sukunimi@gov.fi).

Esitys uudeksi koulutusvastuuksi

Yliopisto/ Ammattikorkeakoulu	
Uusi koulutusvastuu (tutkinto, tutkintonimike, koulutusvastuun täsmennys) ja sen kytkeytyminen korkeakoulun strategiaan valintoihin. Yhteistyö muiden suomalaisten ja ulkomaalaisten korkeakoulujen sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Mikäli koulutusvastuuseen kytkeytyy koulutuspolkuja muiden korkeakoulujen kanssa, kuvaus koulutuspoluista ja niihin liittyvistä, yhteistyökorkeakoulujen kanssa sovitusta järjestelyistä.	
Sisäänoton laajuus (aloittajien määrä/v) ja tavoiteltu kokonaisopiskelijamäärä koulutuksen ollessa täydessä laajuudessaan	
Edellytykset uuden koulutusvastuun toteutukselle (investointi- ja kehittämissuunnitelma): <ol style="list-style-type: none"> 1) Uuden koulutusvastuun edellyttämät panostukset opetus- ja tutkimushenkilöstöön; rekrytointisuunnitelma sekä mahdolliset henkilöstöressurssien uudelleen kohdennukset korkeakoulun sisällä. 2) Uuden koulutusvastuun mukaisen toiminnan kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma vuositasolla vähintään kaksi kertaa haettavan koulutusvastuun tutkinnon tavoitteellinen suoritus aika? (esityksen liitteeksi)	
Perustelut korkeakoulun profiiliin ja valtakunnallisten koulutustarpeiden näkökulmasta: Kuinka uusi koulutusvastuu vahvistaa korkeakoulun opetuksellista ja tutkimuksellista profiilia / Kuinka koulutusvastuun lakkaaminen vaikuttaa korkeakoulun opetukselliseen ja tutkimukselliseen profiiliin? Mitkä ovat vaikutukset korkeakoulujen väliseen yhteistyöhön ja työnjakoon?	
Ehdotus uuden koulutusvastuun voimaantuloajankohdaksi ja koulutuksen käynnistymisen aikataulu	
Lisätietoja	
Yhteyshenkilö	

Esitys koulutusvastuun lakkauttamiseksi

Yliopisto/ Ammattikorkeakoulu	
Lakkautettavaksi esitettävä koulutusvastuu (tutkinto, tutkintonimike, koulutusvastuun täsmennys)	
Koulutusvastuun lakkauttamisen kytkeytyminen mahdollisiin koulutustarpeiden muutoksiin sekä lakkauttamisen vaikutukset korkeakoulujen työnjakoon	
Perustelut korkeakoulun profiiliin ja valtakunnallisten koulutustarpeiden näkökulmasta	
Sovitut yhteistyö- ja siirtymäjärjestelyt muiden korkeakoulujen kanssa. Mikäli koulutustarpeessa ei ole nähtävissä olennaista muutosta, tulee laatia suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta muilla järjestelyillä kuten koulutuksen siirtyminen toisen korkeakoulun vastuulle ja laadun varmistaminen siirtymäaikana.	
Ehdotus koulutuksen lakkauttamisen voimaantuloajankohdaksi	
Ehdotus siirtymäsäännöksiksi	
Lisätietoja	
Yhteyshenkilö	

8. Opetus- ja kulttuuriministeriön alustava päätös yliopistojen valtakunnallisista tehtävistä ja niiden rahoituksesta sopimuskaudella 2025-2028

Tausta

Voimassa olevissa rahoitussäädöksissä todetaan, että opetus- ja kulttuuriministeriö päättää sopimuskauden alussa yliopistoja kuultuaan valtakunnallisten tehtävien perusteella määräytyvästä rahoitusosuudesta. Tähän rahoitusosuuteen kuuluvat sellaiset toiminnot ja infrastruktuurit, joilla on erityistä valtakunnallista koulutus-, tutkimus- tai sivistyspoliittista merkitystä, Kansalliskirjaston, harjoittelukoulujen ja yliopistokeskusten koordinoinnin rahoitus sekä Taideyliopiston erityisluonteeseen perustuva lisärahoitus.

Valtakunnallisten tehtävien perusteella määräytyvä rahoitusosuus on kaudella 2021-2024 yhdeksän prosenttia perusrahoituksesta (v. 2023 163,2 miljoonaa euroa). Pääministeri Orpon hallitus on lokakuussa linjannut yliopistojen käytettävissä olevan rahoituskehyyksen vuodelle 2025. Tähän ei sisälly vielä ao. vuoden kustannustason nousun huomioon ottamista. Kauden 2025-2028 rahoitussäädösten mahdolliset muutokset (sisältö, painotukset) ovat tiedossa vasta keväällä 2024. Oletettavaa on kuitenkin, että yliopistojen valtakunnalliset tehtävät säilyvät edelleen osana laskennallista rahoitusta.

Valmistelun lähtökohdat

Ministeriön valtakunnallisten tehtävien kartoitusohjeen (6.2.2023, VN/3787/2023-OKM-1) mukaisesti valtakunnallisten tehtävien virkavalmistelussa lähtökohdaksi on otettu, että tehtävien määrää ja rahoitusosuutta ei laajenneta nykyisestä. Ennalta sidottujen rahoituserien vähentäminen tai valtakunnallisten tehtävien karsiminen jättäisi enemmän päätösvaltaa yliopistoille itselleen. Tila- ja infrastruktuuri-intensiivisiin toimintoihin vaikuttavan poikkeuksellisen energiahintojen nousun oletetaan jäävän tilapäiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää valtakunnallisiin tehtäviin vain osarahoitusta. Tehtävien omarahoitusosuus määritellään tapauskohtaisesti ottaen huomioon mm. laskennallisen rahoituksen kautta määräytyvä rahoitusosuus, yliopistojen muun toiminnan ja digitalisaation tuottamat synergiaedut, tarve rakenteelliseen uudistamiseen sekä mahdollisuudet täydentävän rahoituksen hankkimiseen.

Ministeriön valmistelun tueksi yliopistoja pyydettiin 19.5.2023 mennessä toimittamaan perustiedot kaudella 2021–2024 huomioon otetuista valtakunnallisista tehtävistä. Tietoja ei tarvinnut toimittaa harjoittelukouluista ja yliopistokeskuksista. Harjoittelukoulun osalta oli kuitenkin perusteltava, mikäli yliopisto näki erityisen perusteen yliopistoille harjoittelukouluihin perustuvan rahoitussuhteen muuttamiselle. Yliopistokeskusten koordinoituvastuun mahdollisista siirroista oli kerrottava. Perustietoja ei tarvinnut toimintoista, joita yliopisto ei ehdota kauden 2025–2028 valtakunnallisiksi tehtäviksi.

Lähtökohtana oli, että kokonaan uusia valtakunnallisia tehtäviä ei nimetä ilman erityisiä perusteita. Mikäli yliopisto katsoi, että tällaiset erityiset perusteet kokonaan uuden toiminnon huomioon ottamiselle valtakunnallisissa tehtävissä ovat olemassa, tuli tällaisesta toimittava ministeriölle vastaavat perustiedot ja lisäksi perustella ehdotus uudeksi valtakunnalliseksi tehtäväksi.

Hallitusohjelma huomioon ottaen on ilmeistä, ettei rahoitusmallissa oleva valtakunnallisten tehtävien rahoitusosuutta voida kasvattaa yliopistojen itsenäistä päätöksentekoa kaventamalla. Tämä edellyttää tehtävien karsintaa tai yksittäisten tehtävien perusteella osoitettavan rahoituksen karsintaa, mikäli jonkun tehtävän perusteella osoitettavaa rahoitusta lisätään tai uusia tehtäviä otetaan huomioon.

Ehdotus yliopistojen valtakunnallisiksi tehtäviksi ja rahoituksen kohdentaminen

Ministeriön ehdotuksessa on lähdetty siitä, että valtakunnallisiin tehtäviin olisi käytettävissä vuoden 2024 rahoitustason mukaisesti noin 172,1 miljoonaa euroa/v. Rahoituskehys varmistuu vasta, kun julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025-2027 ja yliopistojen rahoitusmallista on päätetty. Yliopistojen ehdotukset ylittävät vuoden 2023 rahoitustason noin 45 milj. eurolla. Yliopistot esittävät valtakunnallisiin tehtäviin kaikkia nykyisiä valtakunnallisia tehtäviä, myös vain kaudeksi 2021-2024 sovittuja. Lähes kaikissa valtakunnallisissa tehtävissä yliopistot näkivät myös tarpeen lisätä ministeriön rahoitusta ja monissa myös ministeriön rahoitusosuutta.

Ministeriön alustavassa päätöksessä:

- Uusia valtakunnallisia tehtäviä ei oteta huomioon.
- Yliopistojen yhteistyön tukemiseksi valtakunnallisen tehtävän rahoitusta ei lopeteta suunnitellusti kokonaan vain kaudelle 2021-2024 sovittujen tehtävien osalta. Näiden rahoitusta vähennetään asteittain siten, että kauden 2025-2028 valtakunnallisen tehtävän rahoitus on 50 % vuoden 2024 rahoitustasosta tai erityisestä syystä vuoden 2024 rahoitustasolla.
- Valtakunnallisissa tehtävissä on turvattu rahoitus vuoden 2024 tasolla rahoitussäädöksissä erikseen mainittujen toimintojen osalta: harjoittelukoulut, yliopistokeskusten koordinaattorahoitus, Kansalliskirjasto ja Taideyliopiston erityispiirteet. Harjoittelukoulujen rahoituksessa on otettu huomioon edellisellä hallituskaudella päätetty oppivelvollisuuden laajentamisen rahoitus, jota on aiemmin käsitelty yliopistojen harkinnanvaraisena rahoituksena.
- Lisäksi rahoitustasoa on turvattu vuoden 2024 tasolla tietyissä valtakunnallisissa tehtävissä, jotka ovat vahvasti esillä hallitusohjelmassa tai joihin liittyy muita erityisiä näkökulmia.
- Muiden tehtävien osalta vuoden 2024 rahoitustasoon on tehty noin 6,1 % vähennys, jotta on pysytty valtakunnallisten tehtävien alustavassa rahoituskehyksessä. Näidenkin tehtävien osalta kaudelle 2025-2028 esitetty rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 käynnistyessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varaa itselleen mahdollisuuden tarkentaa Taideyliopiston erityispiirteiden perusteella määräytyvää rahoitusta keväällä 2024, kun laskennalliseen perusrahoituksen muut yksityiskohdat täsmentyvät. Mahdollinen tarkennus voi vaikuttaa alustavan päätöksen valtakunnallisten tehtävien rahoitukseen.

Muutaman tehtävän kohdalla aiempaa nimeä on tarkennettu paremmin kuvaavaksi tai ottamaan huomioon tehtävän sisällön muuttuminen. Muutetut nimet ovat pääosin yliopistojen esityksen mukaisia.

Jäljempänä olevasta taulukosta ilmenee ministeriön alustava päätös kauden 2025-2028 valtakunnallisiksi tehtäviksi ja rahoitusehdotukset. Muutaman tehtävän kohdalla on mainittu, mitä rahoituksella on erityisesti haluttu turvata. Vuonna 2024 käytävissä sopimusneuvotteluissa on tiedossa rahoituskehys ja kauden 2025-2028 rahoituskäytänteet. **Mahdollinen hienosäätö valtakunnallisiin tehtäviin tehdään sopimusneuvottelun yhteydessä. Tässä välissä ei ole erillisiä valtakunnallisten tehtävien rahoitusneuvotteluja.**

Yliopisto	Tehtävä	Rahoitus vuonna 2023 [alustava 2024] (1 000 euroa)	YO ehdotus 19.5.2023: 2025-2028 (1 000 euroa)	OKM ehdotus 10/2023: 2025-2028/ v (1 000 euroa)	Perustelu
AYO	<p>Aalto Studios (yliopiston esittämä uusi nimi, kaudella 2021-2024 "Aalto studios: OKM esittää nimeksi 2025-2028 "Elokuvataiteen tutkimus ja koulutus ml. Aalto Studios"")</p> <p>AYO: Aalto Studios on opetus- ja tutkimusinfrastruktuuri, joka mahdollistaa kansainvälisen tason koulutus-, tutkimus-, innovaatio- ja tuotantotoiminnan elokuvan, median, pelien, laajennetun todellisuuden, digitaalisen suunnittelun, visualisoinnin, käyttäjäkokemuksen sekä digitaalisen valmistuksen osa-alueilla. Merkitys korostuu entisestään tulevina vuosina äänen, kuvan ja videon merkityksen kasvaessa. Aalto Studiosin tiloja ja teknisiä palveluita hyödynnetään laajasti koko Aalto-yliopistossa Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun ollessa pääasiallinen käyttäjä. Aalto Studios on elokuvataiteen sekä taiteen ja median laitosten tarjoaman tutkintokoulutuksen kannalta välttämätön infrastruktuuri. Aalto Studiosin palveluita avataan yhä laajemmin myös yliopiston ulkopuolisille käyttäjille. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 49,4 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 44,2 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p> <p>Innovaatio- ja yrittäjyyskosysteemi, erityisesti EIT</p> <p>❖ AYO: Otaniemeen on muodostunut merkittävä innovaatio- ja yrittäjyyskosysteemi, jossa yliopistojen ja tutkimuslaitosten tutkijat ja opiskelijat sekä paikalliset ja kansainväliset yritykset ja startup-yrittäjät yhteistyössä synnyttävät ja hyödyntävät korkeatasoisia tutkimustuloksia innovaatioiden edistämiseksi ja yritysten taloudellisten edellytysten luomiseksi. EIT:n yhdeksästä tieto- ja innovaatioyhteisöstä (knowledge and innovation community, KIC) Aalto-yliopisto on mukana kuudessa. Otaniemessä sijaitseva EIT-innovaatioyhteisöjen keskittymä on aivan poikkeuksellinen koko Euroopassa. Laaja EIT-yhteistyö antaa Aalto-yliopiston ympärille syntyneelle innovaatio- ja yrittäjyyskosysteemille merkittävän, kansainvälisen ulottuvuuden ja vahvistaa koko Suomen innovaatiokykyä. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 49,5 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 24,9 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	3 281 [3 460]	3 800	4 460	<p>OKM: Ministeriö on vuonna 2023 osoittanut AYO:lle 2,5 miljoonaa euroa on elokuva-alan koulutuksen ja tutkimuksen vahvistamiseen. Päätöksessä on todettu, että kyseessä on kertaluonteinen lisärahoitus, eikä tällä ole vaikutusta seuraavan sopimuskauden valtakunnallisiin tehtäviin tai niiden rahoitukseen. Hallitusohjelmassa on korostettu, että myös pienillä akateemisilla oppiaineilla on oma paikkansa suomalaisessa yliopistomaailmassa. Elokuvataiteen koulutusta ei voi rahoituskellisesti verrata Taideyliopiston erityistehtävään, koska AYO:lla on runsaasti toimintaa, joka tulee rahoitusmallin kautta huomioon otetuksi. On myös huomioitava, ettei taidealojen koulutukseen ei kohdenneta erityistehtävän rahoitusta TaU:lle tai LY:lle. Rahoitusta tulee osin alakohtaisten kustannuskertoimien kautta. Aalto studios ovat myös merkittävältä osin osa elokuvataiteen kokonaisuutta. Toiminnan laajuus ja infrastruktuuripainotteisuus otetaan huomioon Aalto studioiden valtakunnallisen tehtävän kokonaisuudessa.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän nimeksi muutetaan "Elokuvataiteen tutkimus ja koulutus ml. Aalto Studios". Tässä on otettu huomioon yliopiston esittämä perustelut elokuvataiteen koulutuksesta. Ilman tehtävän sisällön muutosta tähän Aalto studioiden vuoden 2024 rahoitustasoon yleisen linjauksen mukainen noin 6,1 % leikkaus. Valtakunnallisessa tehtävässä on lisäystä noin 1 M€ vuoden 2024 rahoitustasoon.</p> <p>OKM: Hallitusohjelmassa tuotu esille edellytysten luominen maailman parhaan startup- ja kasvuyrityskosysteemin kehittymiselle. Vastaavaa toimeliaisuutta on muissakin yliopistoissa, mutta tätä ei ole otettu erikseen huomioon valtakunnallisissa tehtävissä. Toimintaa halutaan edelleen AYO:n kohdalla turvata kansainvälisestikin merkittävänä ja monitahoisena toimintona,</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
		2 096 [2 211]	4 800	2 075	

<p>Elokuvataiteen koulutus (Yliopiston esittämä uusi valtakunnallinen tehtävä)</p> <p>❖ AYO: Aalto-yliopiston elokuvataiteen laitos (ELO) on ainoa yliopistotason elokuvataiteen- ja audiovisuaalisen (AV) alan koulutuksen tarjoaja Suomessa. Elokuvataiteen koulutuksen kustannustaso on huomattavan korkea jopa muihin taiteenalan koulutuksiin verrattuna moniammatillisuudesta ja modernin teknologisen infrastruktuurin tarpeesta johtuen. Nykyinen yliopistojen rahoitusmalli laskennallisen rahoituksen perusteena käytettävine kriteereineen ei tue riittävästi pienten opiskelijamäärien erikoistuneita koulutusohjelmia eikä vastaa myöskään elokuvataiteen koulutuksen ja tutkimuksen erityispiirteistä syntyvää kustannusrakennetta ja rahoitustarvetta Suomen AV-alan saattamiseksi kestävästi osaksi kehittyviä kansainvälisiä markkinoita tarvitaan nyt nopeaa ja vahvaa sitoutumista myös AV-alan yliopistotasoisien koulutuksen kehittämiseen. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 65,5 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 63,7 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p> <p>Otanano ja muut valtak. merkittävät tekniikan tutkimusympäristöt (AYO:n esittämä uusi nimi, kaudella 2021-2024 oli "Micronova ja muut valtakunnallisesti merkittävät tekniikan tutkimusympäristöt")</p> <p>❖ AYO: Tutkimusympäristöön sisältyy useita tieteen ja tekniikan eturintamassa työskentelylle välttämättömiä, suuria taloudellisia panostuksia vaativia tutkimusinfrastruktuureja, jotka ovat avoimesti (open access -periaate) myös muiden yliopistojen, tutkimuslaitosten ja yritysten käytettävissä. Aalto-yliopiston tekniikan tutkimuksen merkittävät infrastruktuurit: OtaNano, Aalto Ice and Wave Tank, Aalto Neuroimaging, Biotalousinfrastruktuuri, Metsähovin radio-observatorio, Science-IT, RAMI, Aalto i3, FIQCI, Aalto-yliopiston merkittävät tutkimusinfrastruktuurit ovat keskeinen edellytys korkeatasoiselle tutkimustyölle yliopiston tutkimuksen avainalueilla ja lisäksi ne tukevat merkittävästi Suomen menestystä EU:n H2020- ja ERC-rahoitusten saamisessa. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 50 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 34,7 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p> <p style="text-align: right;">AYO yhteensä</p>	<p style="text-align: center;">0</p> <p style="text-align: center;">4 710 [4 967]</p> <p style="text-align: center;">10 087 [10 638]</p>	<p style="text-align: center;">7 200</p> <p style="text-align: center;">12 200</p> <p style="text-align: center;">28 000</p>	<p style="text-align: center;">0</p> <p style="text-align: center;">4 663</p> <p style="text-align: center;">11 198</p>	<p>OKM: Ei uusia valtakunnallisia tehtäviä. Elokuvataiteen koulutusta on käsitelty Aalto studioiden kohdalla.</p> <p>OKM: Tällainen infrastruktuurien huomioon ottaminen valtakunnallisissa tehtävissä poikkeaa muista tekniikan alan yksiköistä. AYO:lla on poikkeuksellisen laajasti kalliita tutkimusinfrastruktuureja, joita on myös avoimesti käytettävissä. Tällä perusteella rahoitusta pidetään edelleen mukana valtakunnallisissa tehtävissä. Muutetaan valtakunnallisen tehtävän nimeksi "Otanano ja muut valtakunnallisesti merkittävät tekniikan tutkimusympäristöt".</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
---	--	---	--	--

HY	<p>SSKH</p> <p>❖ <i>HY: Svenska social- och kommunalhögskolan hör till Helsingfors universitet som en fristående svenskspråkig enhet (universitetslagens 69 §). Inom universitetet har högskolan ungefär samma ställning som en fakultet. Enligt 11 § i statsrådets förordning om universitetet har SSKH till uppgift att meddela vetenskaplig och yrkesinriktad undervisning i samhällsvetenskaper, särskilt offentlig förvaltning, journalistik och socialt arbete samt att bedriva vetenskaplig forskning på dessa områden. Tillsammans med de övriga svensk- och tvåspråkiga universitetet ansvarar SSKH för att ett tillräckligt antal personer med kunskaper i svenska utbildas för landets behov (universitetslagens 12 §; Nationalspråkstrategin) för olika högt kvalificerade samhällsinriktade uppdrag inom den offentliga sektorn, den privata sektorn och den tredje sektorn. Universitetets övriga basfinansiering och extern finansiering beräknas förbli på nuvarande nivå. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 82,7 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 60,2 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</i></p> <p>Harvinaiset kielet ja kulttuurit</p> <p>❖ <i>HY: Harvinaiset kielet ja kulttuurit sekä kulttuurivaihtosopimuksiin perustuvat tehtävät (Harvi-aineet). Maantieteellisesti perinteiset Harvi-aineet ovat kattaneet valtaosan Euroopan ulkopuolisista kielistä ja kulttuureista (esim. kiina, hindi, korea, portugali) sekä merkittävän osan pieniä EU-kieliä ja kulttuureita (esim. puola, hollanti, tšekki, latvia, viro, unkar). Tehtävään on sittemmin liitetty romanikielen koulutus, KOTUS-tehtäviä ja suomenruotsalainen viittomakieli. Osa Harvi-aineista, kuten saamen kieli ja kulttuuri, romanikieli ja -kulttuuri sekä viittomakieli, kuuluvat Unescon aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisen yleissopimuksen piiriin. Monia tärkeitä Euroopan ulkopuolisia kieliä opetetaan Suomessa yksinomaan Helsingin yliopistossa (esim. hindi, urdu, arabia, seemiläiset kielet, balttilaiset kielet, bantu-kielet). Helsingin yliopisto on myös Suomen ainoa yliopisto, jossa on norjan, tanskan ja islannin kielen täysimääräistä opetusta Unifin selvityksen mukaan on tehokkainta keskittää harvinaisten kielten ja kulttuurien opetus- ja tutkimus Helsingin yliopistoon, jossa on vahvan tutkimuksen infrastruktuuriin lisäksi riittävät mahdollisuudet liittää ne muiden alojen opintoihin ja rakentaa uudenlaisia tutkintoja.</i></p> <p><i>Yliopisto esittää tehtävään lisättäväksi selkokielen tutkimuksen ja opetuksen sekä kiinan ja korean kielten ja kulttuurien opetuksen ja tutkimuksen vahvistamista. Selkokielen eli helpotetun kielen tarvisijoita arvioidaan olevan Suomessa noin 650 000, ja määrä kasvaa. Nykyisellään selkokieli on käytännön toimijoiden varassa. Yliopisto on valmis ottamaan valtakunnallisen vastuun selkokielen tutkimuksesta ja opetuksesta, mikäli ministeriö kohdentaa siihen tarvittavan lisäresurssin 150 000 €. Yliopisto on valmis ottamaan valtakunnallisen vastuun kiinan kielen ja kulttuurin sekä yhteiskunnan tutkimuksesta ja opetuksesta. Yliopiston muun perusrahoituksen ja täydentävän rahoituksen arvioidaan säilyvän nykytasolla. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 59,7 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 46,6 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</i></p>	<p>2 939 [3 099]</p> <p>3 223 [3 399]</p>	<p>3 119</p> <p>4 000</p>	<p>3 099</p> <p>3 191</p>	<p>OKM: SSKH:n kohdalla kyse osasta HY:n lakisääteistä ruotsinkielistä koulutusvastuuta. Toiminta on integroitu osaksi yliopiston muuta toimintaa. Yliopistolaissa on oma pykälä Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolanin toiminnasta, mutta tässä ei säädetä rahoitustasosta. Muillakin yliopistoilla on kielellisten oikeuksien toteutumisen kannalta tärkeää ruotsinkielistä koulutusvastuuta, jota ei erikseen huomioida valtakunnallisissa tehtävissä. SSKH:n erityisluonne ja ruotsinkielisen koulutuksen turvaamiseksi rahoitus on edelleen perusteltua ottaa huomioon valtakunnallisissa tehtävissä.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitus turvataan vuoden 2024 tasolla.</p> <p>OKM: Hallitusohjelman mukaan kotoperäisten vähemmistökielten, erityisesti saamen kielten, karjalan kielen, romanikielen ja kotimaisten viittomakielten asemaa halutaan vahvistaa. Hallitusohjelmassa on korostettu, että myös pienillä akateemisilla oppiaineilla on oma paikkansa suomalaisessa yliopistomaailmassa. Tehtävä on tärkeä kansallisen kielivarannon turvaamisen kannalta, joskin harvinaisten kielten kokonaisuus sisältää kovin moninaisen ainevalikoiman, joiden sisällä yliopisto on tehty painotuksissa omaa harkintaa. Valtakunnallisen tehtävän sisältöä ei laajenneta aiemmasta, mutta korkeakoulu voi vahvistaa omin toimenpitein tärkeäksi katsomiaan harvinaisia kieliä ja kulttuureja.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehyksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
----	--	---	---------------------------	---	--

	<p>Yliopistokeskukset (Mikkeli, Lahti)</p> <p>Aleksanteri-instituutti</p> <p>❖ HY: Aleksanteri-instituutin valtakunnallisena tehtävänä on Venäjää, itäistä Eurooppaa ja Keski-Aasiaa koskevan tutkimuksen ja koulutuksen toteuttaminen, kehittäminen ja koordinointi sekä alan tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehittäminen ja koordinointi. Aleksanteri-instituutti verkottaa kansallisia resursseja ja edistää yhteistyötä. Instituutti antaa ainoana Suomessa Ukraina-opetusta ja tekee monialaista itäisen Euroopan ja Balkanin sekä Keski-Aasian tutkimusta. Yliopiston muun perusrahoitus ja täydentävä rahoitus säilyisi nykytasolla. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 59,9 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 43,5 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p> <p>Fysiikan tutkimuslaitos (HIP)</p> <p>❖ HY: Fysiikan tutkimuslaitos HIP:in kansallisena tehtävänä on vastata Suomen CERN ja FAIR -tutkimustoiminnasta. Se koordinoi valtiojäsenyysinfrastruktuureihin (CERN ja FAIR) liittyvää tutkimustoimintaa sekä osallistuu muuhun kansainväliseen tutkimusyhteistyöhön. HIP harjoittaa teoreettisen ja kokeellisen fysiikan tutkimusta, hiukkaskiihdytinkeskuksiin liittyvää teknologiakehitystä sekä osallistuu fysiikan alan tutkijakoulutukseen. CERN:in ja FAIR:in valtiojäsenyyksien täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää riittävää kansallista panosta tutkimustoimintaan Suomessa. Keskeisimmät lisäresurssintarpeet tulevat CERN:in LHC-kiihdyttimen perustavanlaatuisesta uudistamisesta vuoteen 2029 mennessä ja FAIR:in uusien kiihdytinlaitteistojen käyttöönotosta vuodesta 2025 alkaen. Ehdotus on yliopistojen (HY, JY, TAU, Aalto ja LUT) yhteinen. Yliopistojen muun perusrahoituksen ja täydentävän rahoituksen arvioidaan säilyvän nykytasolla. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 74,7 % yliopiston (HY) tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 50,4 % (HY) tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	<p>1 480 [1 560]</p> <p>1 366 [1 441]</p> <p>2 646 [2 790]</p>	<p>1 560</p> <p>1 600</p> <p>3 800</p>	<p>1 560</p> <p>1 353</p> <p>2 619</p>	<p>OKM: Yliopistokeskukset on erikseen mainittu rahoitussäädöksen valtakunnallisissa tehtävissä. Hallitusohjelmassa on todettu, että yliopistokeskusten rooli alueellisessa koulutustarjonnassa ja TKI-toiminnassa turvataan. Rahoitus on vuoden 2024 tasolla.</p> <p>OKM: Tehtävä on tärkeä Venäjän ja itäisen Euroopan tutkimuksen ja opetuksen turvaamisen kannalta toimintaympäristön muuttuessa</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p> <p>OKM: Yliopistojen välinen yhteistyö on ollut pitkäjänteistä ja tuloksellista. Toiminnassa on pystytty hyödyntämään keskitettyjä eurooppalaisia infrastruktuureja. SA rahoittaa lisäksi kansallisesti merkittäviä tutkimusinfrastruktuureja erillisrahoituksella. TKI – rahoituksen lisäysohjelma tulee sisältämään vahvistusta tutkimusinfrastruktuureihin.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
--	--	--	--	---	--

	<p>Luonnontieteellinen keskusmuseo</p> <p>❖ HY: Luonnontieteellisen keskusmuseon, Luomuksen, tehtävä on määritelty Yliopistolaisissa ja uudessa Luonnonsuojelulaissa. Lisäksi Luomus noudattaa asetusta paikkatietoinfrastruktuurista. Luonnontieteelliset museot ovat nousseet nopeasti keskeisiksi luontokadon torjunnan tietoinfrastruktuureiksi, koska niillä on hallussaan parhaat ja pitkäaikaisimmat aineistot eliölajien esiintymisestä ja kehityksestä tai esimerkiksi sukupuutoista. Luomus on Suomen avaintoimija luonnontieteellisten aineistojen hallinnojana, tutkimuksessa, seurannassa ja yliopistokoulutuksessa sekä luontokasvatuksessa. Luonnontieteellinen keskusmuseo on yksi kolmesta kansallisesta museosta Kansallisgallerian ja Suomen kansallismuseon ohella. Luomus tukee ja koordinoi Suomen luonnontieteellisten museoiden ja kasvitieteellisten puutarhojen yhteistyötä. Luomuksen tutkimus- ja opetustyö kattaa n. 20 % laitoksen työstä. Helsingin yliopisto ei kyenne jatkossa rahoittamaan Luomuksen kasvavia valtakunnallisia tehtäviä perusrahoituksestaan. Yhteiskunnallisesti merkittäviä tehtäviä saatetaan joutua lopettamaan, ellei tilanteeseen saada korjausta. Täydentävän rahoituksen arvioidaan säilyvän nykytasolla. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 50,7 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 30,6 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	<p>2 328 [2 455]</p>	<p>6 000</p>	<p>2 304</p>	<p>OKM: Yliopistolaisissa on oma pykälä Luonnontieteellisen keskusmuseon toiminnasta, mutta tässä ei säädetä rahoitustasosta.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
	<p>Eläinsairaala</p> <p>❖ HY: Eläinsairaala on välttämätön eläinlääketieteen alan tutkimukselle ja koulutukselle. Eläinlääkäreiden koulutukseen kuuluu kliinisten taitojen opettaminen opiskelijoille ja opittujen taitojen soveltaminen käytäntöön. Eläinsairaala on Suomen ainoa opetuseläinsairaala. Potilaita eläinsairaala saa toimiessaan valtakunnallisena lähetesairaalana. Vaativia jatkohoitaja edellyttävät potilaat ovat välttämättömiä tutkimuksen tarvitseman potilasaineiksen sekä välineistön ja osaamisen ylläpitämiseksi. Eläinsairaalan tuottamat julkiset eläinlääkäripalvelut rahoitetaan kuntakorvauksilla ja asiakasmaksuilla. Uuden eläinlääkintähuoltolain tultua voimaan korvausten ja maksujen perusteista säädetään lailla. Tämän seurauksena liiketoiminnan hinnoittelulla ei ole mahdollista kattaa koulutuksen ja tutkimuksen kustannuksia. Kliininen opetus vaatii kaupallista palvelua suuremmat tilat ja potilaan ääressä annettava opetus hidastaa potilastyötä. Yliopisto pyrkii säilyttämään muun perusrahoituksen tason ja arvioi täydentävän rahoituksen säilyvän nykytasolla. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 58,4 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 20,5 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	<p>2 328 [2 455]</p>	<p>3 000</p>	<p>2 304</p>	<p>OKM: Rahoituksella turvataan eläinlääketieteen koulutuksen ja tutkimuksen edellytyksiä. Rahoitusta tulee osin alakohtaisten kustannuskertoimien kautta. Kyse ei ole markkinahintaisen liiketoiminnan tukemisesta.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>

	<p>Kansalliskirjasto</p> <p>❖ HY: Kansalliskirjasto vastaa kansallisen julkaisuperinnön tallettamisesta, ylläpidosta ja saatavuudesta. Kirjasto välittää ja tuottaa tietosisältöjä tutkimukselle, opiskelulle, kansalaisille ja yhteiskunnalle. Kansalliskirjaston tehtävänä on kehittää ja tarjota kansallisia palveluja laajasti tiedeyhteisölle, yliopistojen kirjastoille, yleisille kirjastoille, ammattikorkeakoulukirjastoille ja erikoiskirjastoille sekä edistää kirjastoalan kotimaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Kansalliskirjasto vastaa kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetussa laissa (1433/2007) mainituista tehtävistä. Kirjasto tallentaa yhteistyössä julkaisualueen toimijoiden kanssa kotimaisen julkaisuutuotannon tutkijoiden ja muiden tarvitsijoiden käyttöön (vapaakappaletointia). Yliopiston tukipalvelujen ja täydentävän rahoituksen arvioidaan säilyvän nykytasolla. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 96,8 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 80 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	<p>20 184 [21 286]</p>	<p>23 850</p>	<p>21 286</p>	<p>OKM: Yliopistolaissa on oma pykälä Kansalliskirjaston toiminnasta, mutta tässä ei säädetä rahoitustasosta. Kansalliskirjasto on erikseen mainittu rahoitussäädöksen valtakunnallisissa tehtävissä. Yliopisto on asteittain vähentänyt omarahoitusosuuttaan. Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla.</p> <p>Helsingin yliopiston ja ministeriön väliseen sopimukseen ei sisällytetä enää erillistä liitettä Kansalliskirjaston tavoitteista. Tällä rahoituksella turvataan Kansalliskirjaston keskeisimmät peruspalvelut. Peruspalveluiden kehittämisessä tulee huomioida digitalisaation tuomat mahdollisuudet aineistojen löydettävyyden, saavutettavuuden, yhteen toimivuuden sekä uudelleenkäytettävyyden suhteen. Peruspalveluiden tulee edistää tiedettä ja tutkimusta sekä ylläpitää ja turvata kokoelmiin sisältyvän kulttuuriperinnön säilyminen, mukaan lukien perinteiset ja digitaaliset aineistot. Kehittämistoimenpiteissä on tärkeää käyttäjätyytyväisyyden seuranta ja huomiointi. Toiminnassa tulee ottaa huomioon hallitusohjelman ja hallituksen budjettikehyksen tavoitteet, tutkimus- ja innovaationeuvoston linjaukset, opetus- ja kulttuuriministeriön tiedettä koskevat strategiat, valtioneuvoston periaatepäätökset, EU:n kilpailukykyneuvoston päätelmät sekä tieteen ja tiedeyhteisön muuttuvat tarpeet. Laaja yhteistyö kansallisesti sekä kansainvälisesti takaa vaikuttavuuden ja kehittämistyön ajantasaisuuden.</p> <p>OKM: Tutkimuslaitosuudistuksen yhteydessä on päätetty, että Helsingin yliopistolle osoitettaisiin vuosittain kuluttajatutkimuskeskuksen valtakunnallisen erityistehtävän perusteella rahoitus tehtävän hoitamiseen. Kyse on yliopiston normaalista toiminnasta, joka pitäisi asteittain poistaa valtakunnallisista tehtävistä. Tutkimusyksiköitä on muissakin yliopistoissa, mutta niitä ei oteta huomioon valtakunnallisissa tehtävissä. Yliopistolla tulisi olla vastuu toiminnan rahoittamisesta.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehyksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p> <p>OKM: Tutkimuslaitosuudistuksen yhteydessä on päätetty, että Helsingin yliopistolle osoitettaisiin vuosittain kuluttajatutkimuskeskuksen valtakunnallisen erityistehtävän perusteella rahoitus tehtävän hoitamiseen. Kyse on yliopiston normaalista toiminnasta, joka pitäisi asteittain poistaa valtakunnallisista tehtävistä. Tutkimusyksiköitä on muissakin yliopistoissa, mutta niitä ei oteta huomioon valtakunnallisissa tehtävissä. Yliopistolla tulisi olla vastuu toiminnan rahoittamisesta.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehyksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
	<p>Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti, Krimo</p> <p>❖ HY: Krimo on maan ainoa rikollisuutta sekä rikosoikeudellisen kontrollijärjestelmän ja lainsäädännön toimintaa ja vaikutuksia monitieteisesti analysoiva tutkimusyksikkö. Instituutin tutkimustulokset antavat välineitä tietoon perustavalle toimintapolitiikalle ja paremmalle lainvalmistelulle, ne näkyvät oikeudellisissa käytännöissä, ja ne tarjoavat pohjaa oikeusjärjestelmän toimintaa arvioivalle kriittiselle kansalaiskeskustelulle. Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti siirrettiin Helsingin yliopistoon oikeusministeriöstä 1.1.2015. Samalla sovittiin valtakunnallisesta rahoituksesta. Yliopiston muun perusrahoituksen ja täydentävän rahoituksen arvioidaan säilyvän nykytasolla. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 79,2 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 56,8 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	<p>2 118 [2 234]</p>	<p>2 500</p>	<p>2 097</p>	
	<p>Kuluttajatutkimuskeskus, KTK</p> <p>❖ HY: Kuluttajatutkimuskeskus tuottaa ajantasaista, monitieteistä ja yhteiskuntatieteelliseen tutkimusperinteen perustuvaa tietoa markkinoihin ja talouteen vaikuttavista yhteiskunnallisista arvoista, teknologioista ja toimintamuodoista. Monitieteistä, yhteiskuntatieteellistä kuluttajatutkimusta ei tehdä muissa Suomen yliopistoissa. Kuluttajatutkimuskeskus siirrettiin Helsingin yliopistoon työ- ja elinkeinoministeriöstä 1.1.2015. Siirtosopimuksessa sovittiin KTK:n olevan valtakunnalliseen erityistehtävään perustuva yksikkö. Yliopiston muun perusrahoituksen ja täydentävän rahoituksen arvioidaan säilyvän nykytasolla. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 75,9 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 57,3 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	<p>1 799 [1 897]</p>	<p>2 100</p>	<p>1 781</p>	

	<p>Harjoittelukoulu</p> <p>❖ HY: Yliopisto on tuonut esille harjoittelukoulujen kotikuntakorvauksen (VM) 94 % tason. Harjoittelukouluilla ei ole velvollisuutta järjestää erityisopetusta ja valmistavaa opetusta. Toimivat kuitenkin inklusiivisesti. Helsingin yliopisto esittää sen harjoittelukoulujen saaman kotikuntakorvauksen korottamista 100 %:iin.</p>	10 469 [11 361]	11 361	11 361	<p>OKM: Hallitusohjelman mukaan "yksityisten koulutuksen järjestäjien kotikuntakorvaus nostetaan 100 prosenttiin ja yhdenmukaistetaan järjestäjien velvollisuudet. Varmistetaan, että järjestämisluvut mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen". Rahoitus on vuoden 2024 tasolla ml. oppivelvollisuuden laajennus.</p>
	<p>LUMA -keskus Suomi</p> <p>❖ HY: LUMA-keskus Suomen tehtävänä on matemaattis-luonnontieteellisen ja teknologisen osaamisen korkean tason sekä osaajien riittävän määrän turvaaminen Suomessa. Se toimii katto-organisaationa 11 yliopiston 13 alueelliselle LUMA-keskukselle. Lisäksi keskusten toteuttamilla etämalleilla mahdollistetaan tasapuolinen tiedetoiminnan saavutettavuus alueesta riippumatta. LUMA-keskus Suomi varmistaa osaltaan toiminnallaan LUMA-alojen osaajien saatavuuden ja opettajien osaamisen kansallisen LUMA(TE)-strategian mukaisesti osana valtakunnallista TKI2030-tiekarttaa. Ehdotus on yliopistojen yhteinen. Yliopistojen muun perusrahoituksen arvioidaan kasvavan valtakunnallisen rahoituksen muutoksen suhteessa ja täydentävän rahoituksen arvioidaan säilyvän nykytasolla tai laskevan jonkin verran. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 80,6 % yliopiston (HY) tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 60,8 % (HY) tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	636 [671]	900	671	<p>OKM: Hallitus on sitoutunut LUMA-strategian toimeenpanoon, jotta oppilaiden luonnontieteellis-matemaattiset valmiudet vahvistuvat. Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla.</p>
	<p>Graduate School of Economics (alkujaan valtakunnallinen tehtävä vain kaudeksi 2021-2024)</p> <p>❖ HY: GSE on kolmen yliopiston (Aalto, Hanken ja HY) yhteinen yksikkö. GSE kouluttaa taloustieteen tohtoreita ja maistereita sekä tarjoaa muiden korkeakoulujen opiskelijoille korkeatasoista opetusta taloustieteen valtakunnallisen jatkokoulutusohjelmassa. Kolmen yliopiston taloustieteen rekrytoinnit tapahtuvat GSE:ssä yhteisesti. GSE:n tutkimus on organisoitu yliopistorajat ylittäviin aihealueittain toimiviin tutkimusryhmiin. Yliopistojen muun perusrahoituksen ja täydentävän rahoituksen arvioidaan säilyvän nykytasolla. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 93 % yliopiston (HY) tehtävään kohdistamasta rahoituksesta.</p>	1 587 [1 674]	3 000	1 674	<p>OKM: Vuonna 2018 käynnistyneen (HY, AYO, SHH) taloustieteen koulutus- ja tutkimustarpeeseen vastaavan HGSE-yksikön toiminnan rahoittamiseen ja toimintaan on sitoutunut useita hallinnonaloja ja eri tahoja. Tehtävä on ollut valtakunnallinen vain kauden 2021-2024 toiminnan vakiinnuttamiseksi. Hallitusohjelmassa on tuotu esille tarve vahvistaa taloustaitojen opetusta ja yrittäjyyskasvatusta kaikilla koulutusasteilla. HGSE:n kohdalla on päädytty erilaiseen ratkaisuun kuin muissa vain kaudeksi 2021-2024 sovitussa valtakunnallisissa tehtävissä. Tämä perustuu erityisesti tehtävään liittyvällä hallinnonalarajat ylittävällä päätöksentekoa tukevalla yhteistyöllä (VATT, Tilastokeskus) sekä yliopistojen välisellä laajalla hallinnollisella ja toiminnallisella yhteistyöllä niin tutkimuksessa kuin koulutuksessa. OKM:n erillisrahoitusta on ollut valtakunnallisena tehtävänä tai strategiarahoituksena jo toiminnan käynnistymisestä alkaen. Valtakunnallisen tehtävän rahoitustasoa on uudelleen arvioitava, mikäli muiden sitoutuneiden tahojen panostus vähenee ja viimeistään vuonna 2029 alkavalla sopimuskaudella. Yhteistoiminnan pitäisi tuolloin olla vakiintunutta ja rahoituspojan laajentunutta.</p>

	<p>Ilmakehätieteiden keskus INAR (alkujaan valtakunnallinen tehtävä vain kaudeksi 2021-2024)</p> <p>❖ <i>HY: INAR on Helsingin yliopiston monitieteinen yksikkö osasto, joka johtaa Kansallista ilmakehätutkimuksen verkostoa INAR:n ja sen kansalliset partnerit kehittävät ja ylläpitävät ilmakehä- ja ekosysteemimittauksia tuottavia SMEAR -asemia Suomessa, johtavat kansainvälistä mittausasemaverkostoa sekä kehittävät kansallista ilmakehätieteiden tutkimus- ja opetuskeskittymää. INAR:lla ja sen johtamalla Kansallisella ilmakehätieteiden tutkimuksen tutkimusverkostolla on keskeinen rooli alan eurooppalaisissa tutkimusinfrastruktuureissa. Ehdotus on yliopistojen yhteinen. Yliopiston muun perusrahoituksen ja täydentävän rahoituksen arvioidaan säilyvän nykytasolla. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 21,9 % yliopiston (HY) tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 9,5 % (HY) tehtävän kokonaisrahoituksesta.</i></p> <p style="text-align: right;">HY yhteensä</p>	<p>1 058 [1 116]</p> <p>54 161 [57 438]</p>	<p>2 000</p> <p>68 790</p>	<p>558</p> <p>55 858</p>	<p>OKM: INAR oli kuluvalla kaudella poikkeus pääperiaatteesta, jonka mukaan uusia infrastruktuuryhteyksiä yhteistyöjärjestelyjä ei otettaisi valtakunnallisiin tehtäviin ja aiemmistakin pyritään asteittain luopumaan valtakunnallisena tehtävänä. Tehtävä oli valtakunnallisena tehtävänä vain kauden 2021-2024. Laadukas toiminta saa Suomen Akatemian eri instrumenteista rahoitusta. Valtakunnallisen tehtävän rahoituksella ei ole INARin kokonaisuuden kannalta olennaista merkitystä. Yliopistojen yhteistyön tukemiseksi valtakunnallisen tehtävän rahoitusta ei lopeteta suunnitellusti kokonaan, vaan tätä vähennetään asteittain siten kauden 2025-2028 valtakunnallisen tehtävän rahoitus on 50 % vuoden 2024 tasosta.</p>
ISY	<p>Ortodoksinen teologia</p> <p>❖ ISY: Yliopisto huolehtii yksin koko maan ortodoksisesta pappiskoulutuksesta, uskonnonopettajakoulutuksesta ja kirkkomusiikkikoulutuksesta. Evankelisuterilaisella kirkolla on oma tutkimuskeskus, mutta ortodoksisen kirkon osalta tutkimus keskittyy vain Itä-Suomen yliopistoon. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 72,1 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta.</p> <p>Karjalan kielen tutkimus, opetus ja elvyttäminen (Kauteen 2021-2024 lisäyksenä elvyttäminen)</p> <p>❖ ISY: Yliopisto on esittänyt laajennuksena aiempaan tehtävään elvyttämisen. Karjalan kielen opetuksen ja tutkimuksen kansallinen merkitys Suomessa on viime vuosina entisestään korostunut Venäjän harjoittaman vähemmistökielipolitiikan ja nykyisen maailmantilanteen takia. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 100 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta tai yliopiston osuus ei ilmene esityksestä.</p> <p>Harjoittelukoulu</p>	<p>423 [446]</p> <p>180 [190]</p> <p>7 945 [8 603]</p>	<p>620</p> <p>510</p> <p>8 603</p>	<p>419</p> <p>340</p> <p>8 603</p>	<p>OKM: Hallitusohjelmassa on korostettu, että myös pienillä akateemisilla oppiaineilla on oma paikkansa suomalaisessa yliopistomaailmassa. Yksittäisten koulutusvastuiden huomioon ottamisesta valtakunnallisista tehtävissä on pääsääntöisesti luovuttu. ISY:lla tulee olla jatkossakin merkittävä vastuu koulutuksen ja tutkimuksen kustannuksista.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p> <p>OKM: Hallitusohjelman mukaan kotoperäisten vähemmistökielten, erityisesti saamen kielten, karjalan kielen, romanikielen ja kotimaisten viittomakielten asemaa halutaan vahvistaa. Hallitusohjelmassa on korostettu, että myös pienillä akateemisilla oppiaineilla on oma paikkansa suomalaisessa yliopistomaailmassa. OKM on myöntänyt ISY:lle yhteensä 200 000 euroa erityisavustuksena Karjalan kielen elvyttämiseen vuosille 2021 – 2022. Lisäksi vuosille 2023-2024 on myönnetty yhteensä 300 000 euroa harkinnanvaraisen rahoituksena karjalan kielen elvytystyöhön ml. karjalan kielen elvytysuudistus ja toimenpideohjelman laatiminen yhteistyössä relevanttien sidosryhmien kanssa. ISY:lla tulee olla jatkossakin merkittävä vastuu koulutuksen ja tutkimuksen kustannuksista. Elvytystehtävän huomioon ottamiseksi rahoitustasoa on nostettu noin 150 000 euroa vuodesta 2024. Ilman laajennusta rahoitus turvataisiin vuoden 2024 tasolla. Muutetaan valtakunnallisen tehtävän nimeksi ”Karjalan kielen tutkimus, opetus ja elvyttäminen”.</p> <p>OKM: Hallitusohjelman mukaan ”yksityisten koulutuksen järjestäjien kotikuntakorvaus nostetaan 100 prosenttiin ja yhdenmukaistetaan järjestäjien velvollisuudet. Varmistetaan, että järjestämisluvat mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen”. Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla ml. oppivelvollisuuden laajennus.</p>

	ISY yhteensä	8 548 [9 239]	9 733	9 362	
JY	<p>Soveltava kielentutkimus (Yliopiston esittämä uusi nimi, kaudella 2021-2024 "Soveltavan kielentutkimuksen keskus SOLKI")</p> <p>❖ JY: Soveltavaa kielentutkimusta koskeva tehtävä sisältää: valtakunnallinen soveltava kielentutkimus ja kehittäminen, yleisten kielitutkintojen ylläpito, kehittäminen ja niihin liittyvä tutkimus ja kielikoulutuspolitiikan verkoston toiminta. Nykyisen sopimuskauden valtakunnallisissa tehtävissä mainittu (pienimuotoinen) Nordbas-yhteistyö on päättynyt. Laajenuksena esitetään Suomi toisena kielenä –alan tutkimus, koulutus ja arviointi. Jyväskylän yliopistossa on maan laaja-alaisin ja korkeatasoisin S2-alan osaamiskeskittymä. JY tarjoutuu ottamaan kokonaisvastuun S2-alan tiedontuotannosta ja koordinoinnista (siltä osin, kun ei sijoitu viranomaisen eli käytännössä Opetushallituksen vastuulle) tutkimuksen, koulutuksen ja arvioinnin saralla. Nykyisiin tehtäviin esitetään 0,8 milj. euroa ja laajennukseen 0,6 milj. euroa. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 74,5 % (ilman laajennusta) yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 30,6 % (ilman laajennusta) tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	827 [872]	1 400	819	<p>OKM: Valtakunnallisen tehtävän kohdalla on kyse erityisesti SOLKIn toimintaedellytysten turvaamisesta. Valtakunnalliset tehtävät kautta JY:ssa voidaan ylläpitää sen profiiliin mukaista osaamista (koulutus, tutkimus). OPH voi harkintansa mukaan sopimusperusteisesti hyödyntää tätä osaamista yleisten kielitutkintojen laatimisessa ja arvioinnissa. Yliopiston perusrahoitusta ei ole tarkoitettu yleisten kielitutkintojen järjestämiseen. Valtakunnallisen tehtävän toimialuetta ei laajenneta. Muutetaan valtakunnallisen tehtävän nimeksi soveltava kielentutkimus.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa..</p>
	Kokkolan yliopistokeskus	740 [780]	780	780	<p>OKM: Yliopistokeskukset on erikseen mainittu rahoitussäädöksen valtakunnallisissa tehtävissä. Hallitusohjelmassa on todettu, että yliopistokeskusten rooli alueellisessa koulutustarjonnassa ja TKI-toiminnassa turvataan. Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla.</p>
	KTL ja ohjausalan valtakunnallinen osaamiskeskus ja koulutuksen talous	1 006 [1 061]	1 007	996	<p>OKM: Hallitusohjelmassa on tuotu esille tarve vahvistaa taloustaitojen opetusta ja yrittäjyyskasvatusta kaikilla koulutusasteilla.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
	<p>❖ JY: Koulutuksen tutkimuslaitoksen missio on tuottaa korkeatasoista tutkimusta, jota voidaan hyödyntää koulutusjärjestelmän kehittämisessä vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Kasvatusta, koulutusta ja oppimista koskevan tiedon välittyminen kansallisesti ja kansainvälisesti alan asiantuntijoille on keskeinen osa laitoksen yhteiskunnallista palvelutehtävää. Ohjausalan valtakunnallisen osaamiskeskus (VOKES) tehtävänä on vahvistaa ja kehittää elinikäisen ohjauksen kansallisten ja alueellisten toimintaverkkojen yhteistyötä sekä strategista suunnittelua. VOKES toimii ohjausalan tutkimus-, arviointi- ja muun asiantuntijatiedon kokoajana, organisoijana ja levittäjänä. Koulutuksen taloustieteen tutkimus tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 38,6 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 15,9 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>				

	<p>Kiihdytinlaboratorio</p> <p>❖ JY: JYFL-ACCLAB on uomalainen säteilyn havaitsemiseen, mittaamiseen ja hyödyntämiseen perustuva teknologiakeskus. Vastaa Suomen jatkuvasti kasvavaan asiantuntemusvajeeseen ionisoivan säteilyn havaitsemisessa ja käytössä. Yksikkö on yksi 29:stä Suomen tutkimusinfrastruktuuritiekartan (FIRI 2021–2024) yksiköistä. Kiihdytinlaboratoriolla on tärkeä rooli kansallisessa Säteilyturvallisuustutkimuksen yhteenliittymässä CORES (Finnish Consortium for Radiation Safety Research), ja JYFL-ACCLABin johtaja toimii tällä hetkellä CORESin johtokunnan puheenjohtajana. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 29,5 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 15,6 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	1 058 [1 116]	1 300	1 048	<p>OKM: Tehtävää on erillisrahoitettu vuosikymmeniä hankerahoituksella, valtakunnallisena tehtävän tai muulla rahoituksella. Tehtävän huippututkimus näkyy yliopiston toiminnan tuloksellisuudessa ja täydentävän rahoituksen volyymissa. SA rahoittaa kansallisesti merkittäviä tutkimusinfrastruktuureja erillisrahoituksella.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
	<p>Viittomakielen tutkimus ja koulutus (Yliopiston esittämän uusi nimi, kaudella 2021-2024 "Viittomakielen opetus ja tutkimus")</p> <p>❖ JY: Suomen viittomakielten koulutuksen ja tutkimuksen erityistehtävä toteuttaa viittomakielilain (359/2015) viranomaisille asettamaa viittomakielten käytön edistämistävelvoitetta ja turvaa viittomakieltä käyttävien kielellisiä oikeuksia. Jyväskylän yliopisto on ainoa yliopisto Suomessa, jossa voi opiskella suomalaista viittomakieltä perusopinnoista aina jatkotutkintoon saakka. JYU on lisäksi ainoa yliopistolinen viittomakielten tutkimuspaikka Suomessa, ja siellä on ainoa suomalaisen viittomakielen professori. Kaudella 2021–2024 viittomakielen keskus on toteuttanut suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimuksen valtakunnallista erityisvastuuta yhdessä Helsingin yliopiston kanssa. JY esittää tehtävään 2 htv:n lisäystä (suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimus korpusta hyödyntämällä ja maisteritutkielmien ohjaus, jatkuvan oppimisen tarjonta). Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 94,7 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 78,1 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	709 [748]	818	748	<p>OKM: Hallitusohjelman mukaan kotoperäisten vähemmistökielten, erityisesti saamen kielten, karjalan kielen, romanikielen ja kotimaisten viittomakielten asemaa halutaan vahvistaa. Rahoitus turvataan vuoden 2024 tasolla. Suomenruotsalaisen tutkimusta jatketaan ja korpusta hyödynnetään edelleen (JY, HY, Kotus –yhteistyönä). Jatkuvan oppimisen kokonaisuus on laajemminkin pohdinnassa, joten yksittäisen toiminnon osalta ei tarpeen tehdä erillisratkaisua. Olemassa olevia erillishakuja on pystyttävä hyödyntämään myös viittomakielen jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämisessä. Muutetaan valtakunnallisen tehtävän nimeksi "viittomakielen tutkimus ja koulutus".</p>
	<p>Harjoittelukoulu</p>	6 688 [7 251]	7 251	7 251	<p>OKM: Hallitusohjelman mukaan "yksityisten koulutuksen järjestäjien kotikuntakorvaus nostetaan 100 prosenttiin ja yhdenmukaistetaan järjestäjien velvollisuudet. Varmistetaan, että järjestämisluvat mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen". Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla ml. oppivelvollisuuden laajennus.</p>
	<p>JY yhteensä</p>	11 028 [11 828]	12 556	11 642	
LY	<p>Arktinen osaaminen ml. Arktinen keskus</p> <p>❖ LY: Yliopiston mukaan valtakunnallinen tehtävä perustuu Lapin yliopiston strategiaan ja arktisen ja pohjoisen muutoksen tutkimusprofiiliin. Sisältönä yliopisto esittää valtakunnalliseen tehtävään Arktista keskusta 1,2 M€, Saamen ja alkuperäiskansatutkimus 0,34 M€, strategiset arktiset verkostot 0,21 M€ ja arktisen koulutuksen vahvistamista (0,2 M€). Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 39 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta.</p>	1 260 [1 330]	1 950	1 330	<p>OKM: Hallitusohjelman mukaan kotoperäisten vähemmistökielten, erityisesti saamen kielten, karjalan kielen, romanikielen ja kotimaisten viittomakielten asemaa halutaan vahvistaa. Hallituksen on tarkoitus käynnistää Pohjoisen ohjelma, jonka sisällöstä ei ole vielä tietoa. Tässä on turvattu vuoden 2024 rahoitustaso erityisesti saamelais- ja alkuperäiskansatutkimuksen perusteella.</p>

	Harjoittelukoulu	1 344 [1 417]	1 417	1 417	OKM: Hallitusohjelman mukaan "yksityisten koulutuksen järjestäjien kotikuntakorvaus nostetaan 100 prosenttiin ja yhdenmukaistetaan järjestäjien velvollisuudet. Varmistetaan, että järjestämisluvat mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen". Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla.
	LY yhteensä	2 604 [2 747]	3 367	2 747	
LUT	Ydinvoiman tekniikka ja turvallisuus	418 [441]	750	414	OKM: Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehyksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.
	❖ <i>LUT: Yliopisto on Suomen ainoa yliopisto, jossa ydintekniikkaa opetetaan maisteritasolla pääaineena. Tohtorintutkinnot tehdään yleisimmin ydinturvallisuuteen liittyvistä tutkimuskysymyksistä, joihin LUT-yliopiston tutkimus on keskittynyt. Ydinvoiman turvalliseen rakentamiseen ja käyttöön tarvitaan ydinvoimalaitosten tekniikkaan ja turvallisuuteen syvästi perehtyneitä maisteri- ja tohtoritason asiantuntijoita. LUT-yliopisto kehittää ja ylläpitää ydinturvallisuuden varmistamiseksi tarvittavia koelaitteistoja ja kokeellisia valmiuksia kaikkia suomalaisia organisaatioita varten. LUT-yliopiston laboratorioissa voidaan simuloida eli jäljitellä ydinvoimaloiden häiriöitä ja onnettomuuksia ilman säteilyvaaraa. Ydinvoiman käytön huomattavan monipuolistumisen takia tutkimusryhmään suunnitellaan palkattavan toinen professori, tavoitteena muodostaa hänelle tutkimusryhmä. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 68,2 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 34,1 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</i>				
	LUT yhteensä	418 [441]	750	414	
OY	Saamen kieli ja kulttuuri	846 [892]	850	892	OKM: Hallitusohjelman mukaan kotoperäisten vähemmistökielten, erityisesti saamen kielten, karjalan kielen, romanikielen ja kotimaisten viittomakielten asemaa halutaan vahvistaa. Hallitusohjelmassa on korostettu, että myös pienillä akateemisilla oppiaineilla on oma paikkansa suomalaisessa yliopistomaailmassa. OKM on myöntänyt Giellagas-instituutille erillisrahoituksen (925 000 €) "Saamen kieli- ja kulttuurikoulutus sosiaali- ja terveysalalle"-hankkeelle vuosille 2023–2026. Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla.
	❖ <i>OY: Giellagas-instituutti on valtakunnallinen vastuu saamen kielten ja saamelaisen kulttuurin ylimmästä opetuksesta ja tutkimuksesta Suomessa. Giellagas-instituutti on ainoa saamen kieliä päivittäisenä työkielenään käyttävä akateeminen yhteisö Suomessa. Yhtenä tavoitteena on kehittää saamen kieliä kirjallisina ja tieteellisinä kielinä. Koko Suomessa ainoastaan Oulun yliopistossa opetetaan kaikkia Suomessa puhuttuja kieliä pääainetasoisesti. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 100 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 60,7 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</i>				
	Kajaanin yliopistokeskus	740 [780]	780	780	OKM: Yliopistokeskukset on erikseen mainittu rahoitussäädöksen valtakunnallisissa tehtävissä. Hallitusohjelmassa on todettu, että yliopistokeskusten rooli alueellisessa koulutustarjonnassa ja TKI-toiminnassa turvataan. Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla.

	<p>Sodankylän geofysiikan observatorio (sis. avaruustutkimus)</p> <p>❖ OY: Tehtävään kuuluuvaruus- ja geoympäristöjen sekä niissä esiintyvien luonnonuhkien jatkuva ja korkeatasoinen ympärivuorokautinen seuranta. Osana tätä tehtävää observatorio suorittaa pitkäaikaisia geofysiikan mittauksia, rakentaa uusia mittalaitteita ja sensoreita, ideoi ja ylläpitää kansallisia ja kansainvälisiä infrastruktuureita sekä tekee tutkimustyötä hyödyntäen itse tuottamaansa ja kansainvälisiltä yhteistyökumppaneilta saatavaa mittausaineistoa. Sodankylän geofysiikan observatorion toiminnan luonne poikkeaa perinteisistä yliopistollisista toimijoista siinä mielessä, että observatoriotoiminnan on kyettävä tuottamaan mittauksiaan hyvin pitkään aikasarjain samalla varmistuen niiden korkea laatu. Rahoitustaso haluttaisi palauttaa 2013-2016 kauden tasolle. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 77,5 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 53,5 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	1 112 [1 173]	1 895	1 101	<p>OKM: Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6.1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
	<p>Harjoittelukoulu</p>	7 202 [7 750]	7 750	7 750	<p>OKM: Hallitusohjelman mukaan "yksityisten koulutuksen järjestäjien kotikuntakorvaus nostetaan 100 prosenttiin ja yhdenmukaistetaan järjestäjien velvollisuudet. Varmistetaan, että järjestämisluvat mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen". Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla ml. oppivelvollisuuden laajennus.</p>
	<p>Mikroyrittäjyyden tutkimus ja koulutus (alkujaan valtakunnallinen tehtävä vain kaudeksi 2021-2024)</p> <p>❖ OY: Kerttu Saalasti Instituutti tuottaa näyttöön perustuvaa tietoa ja osaamista mikroyrityksistä ja yritysten toimintaedellytyksistä. Mikroyrityksiin keskittyvänä tutkimusinstituuttina Kerttu Saalasti Instituutti on ainoa laatuaan. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 77,5 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 53,5 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	212 [224]	600	112	<p>OKM: Yliopisto laajentaisi toimintaa ja siirtäisi ensi vaiheessa rahoitusvastuuta vahvemmin valtakunnalliseen tehtävään. Yksikössä tehdään ansiokasta valtakunnallista työtä mikroyrittäjyyden eteen. Hallitusohjelmassa on tuotu esille tarve vahvistaa taloustaitojen opetusta ja yrittäjyyskasvatusta kaikilla koulutusasteilla. Eri tahojen välisen yhteistyön tukemiseksi valtakunnallisen tehtävän rahoitusta ei lopeteta suunnitellusti kokonaan, vaan tätä vähennetään asteittain siten kauden 2025-2028 valtakunnallisen tehtävän rahoitus on 50 % vuoden 2024 tasosta.</p>
	<p>OY yhteensä</p>	10 112 [10 819]	11 875	10 635	
TaiY	<p>Taideyliopiston erityisluonteeseen perustuva rahoitus</p> <p>❖ TaiY: Yliopiston vuonna 2023 yliopiston erityisluonteen perusteella saama valtakunnallisen tehtävän rahoitusta on noin 60 % TaiY:n perusrahoituksesta. OKM:n tulosperustainen rahoitus ei riitä turvaamaan yliopiston toimintaedellytyksiä, vaikka tulokset olisi erinomaisia. TaiY:n koulutusalojen luonne ja kustannusrakenne poikkeavat merkittävästi muusta yliopistokoulutuksesta. Alalle on tyypillistä yksilöllinen oppiminen sekä pienet koulutusohjelmat. Myös TaiY:n infrastruktuuriin ja palveluihin kohdistuvat vaatimukset ovat erityiset (opetusteatteri, galleriat, Musiikkitalo jne). TaiY hakee valtakunnallisen tehtävän indeksi korjattuun tasoon 2 M€ lisäystä laajentamiseen taiteen jälleenrakennuksen puolelle, kansainvälistymisen lisäponnisteluihin ja taiteellisen ajattelun laajentamiseen TKI kentälle.</p>	43 395 [45 765]	47 000	45 765	<p>OKM: OKM myönsi vuonna 2023 strategiarahoituksesta lisärahoitusta 1,125 M€ erityisesti jatkuvan oppimisen systeemin uudistaminen ja tutkimustoiminnan vahvistamiseen. TaiY:n erityisluonteeseen perustuva valtakunnallisen tehtävän rahoitus on erikseen mainittu rahoitussäädöksissä. Tällä turvataan yliopiston perustamisen yhteydessä luvattua rahoitustason nostoa ja Taideyliopiston kohtuullisia toimintaedellytyksiä. Tällä hetkellä TaiY:n perusrahoituksesta 60 % tulee valtakunnallisen tehtävän kautta. OKM varaa itselleen mahdollisuuden tarkentaa Taideyliopiston erityispiirteiden perusteella määräytyvää rahoitusta keväällä 2024, kun laskennalliseen perusrahoituksen muut yksityiskohdat täsmentyvät. TKI -rahoituksen lisäyksen kohdentamisperiaatteet eivät ole vielä tiedossa. Tarkennustarvetta arvioitaessa otetaan huomioon, että rahoitusmallin muutokset heijastuvat myös TaiY:n laskennalliseen rahoitukseen. Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla.</p>
	<p>TaiY yhteensä</p>	43 395 [45 765]	47 000	45 765	

TaU	<p>Seinäjoen yliopistokeskus (Kaudella 2021-2024 TaU koordinoi myös Porin yliopistokeskusta)</p> <p>❖ TaU: TaU ja TT ovat keskustelleet mahdollisuudesta siirtää Porin yliopistokeskuksen koordinaatio Tau:lta TY:lle vuodesta 2025 alkaen. TaU on pyytänyt ottamaan mahdollisen siirron huomioon valmistelussa, joka koskee yliopistojen valtakunnallisia tehtäviä kaudeksi 2025–2028.</p>	1 480 [1 560]	780	780	<p>OKM: Yliopistokeskukset on erikseen mainittu rahoitussäädöksen valtakunnallisissa tehtävissä. Hallitusohjelmassa on todettu, että yliopistokeskusten rooli alueellisessa koulutustarjonnassa ja TKI-toiminnassa turvataan. Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla ottaen huomioon Porin yliopistokeskuksen koordinaation siirtyminen TY:lle.</p> <p>OKM: Valtakunnallisen tehtävän nimi muutetaan FHAIVE. Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
	<p>FHAIVE (Yliopiston esittämän uusi nimi, kaudella 2021-2024 "FICAM")</p> <p>❖ TaU: FHAIVE (Finnish Hub for Development and Validation of Integrated Approaches) on tutkimuslaboratorio, joka kehittää ja validoi eläinkokeille vaihtoehtoisia menetelmiä. FHAIVE on virallinen GLP-laboratorio ja EU NETVAL -referenssilaboratorio kansainvälisissä testimenetelmien validoinneissa. Nimi FHAIVE otettiin käyttöön vuonna 2021 sen jälkeen, kun toiminnassa oli ryhdytty hyödyntämään myös mekanistisen ja laskennallisen toksikologian metodeja ja tutkimustietoa. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 83,3 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 23,6 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	264 [279]	350	262	
	<p>Tietoarkisto</p> <p>❖ TaU: Tietoarkiston tehtävänä on säilyttää pitkäaikaisesti suomalaisen yhteiskunnan, ihmisten ja kulttuuristen ilmiöiden tutkimiseksi kerättyjä aineistoja. Tietoarkisto on eurooppalaisten tietoarkistojen muodostaman tutkimusinfrastruktuurin CESSDA ERICin kansallinen palveluntuottaja Suomessa. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 69,6 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 44,4 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	632 [667]	800	626	
	<p>Harjoittelukoulu</p> <p>5 748 [6 220]</p> <p>6 220</p> <p>6 220</p> <p>OKM: Hallitusohjelman mukaan "yksityisten koulutuksen järjestäjien kotikuntakorvaus nostetaan 100 prosenttiin ja yhdenmukaistetaan järjestäjien velvollisuudet. Varmistetaan, että järjestämisluvat mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen". Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla ml. oppivelvollisuuden laajennus.</p>				
	TaU yhteensä	8 124 [8 726]	8 150	7 888	
TY	<p>Pet –keskus</p> <p>❖ TY: PET-kuvantamisen kliiniset sovellukset laajentuvat koko Suomen alueelle sairaaloihin mutta itse alan tutkimustyö, koulutus ja uusien menetelmien kehitys ovat syytä tehdä keskitetysti. Toiminnan laajuus vastaa valtaosasta koko Suomen tieteellisistä PET-kuvauksista. Keskuksen palveluita hyödyntävät lukuisat tutkijat monista Suomen yliopistoista ja tutkimuslaitoksista. Keskuksen infrastruktuuriin on tähän saakka investoitu yli 60 miljoonaa euroa (inflaatiokorjaamaton). Valtaosa summasta on isäntäorganisaatioiden rahoitusta. TY:n tutkimuksen kokonaisarvioinnissa todettiin PET-keskuksen tieteellisen laadun, julkaisutoiminnan ja rahoituksen olevan "clearly outstanding". Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 26,5 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 8,9 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	603 [636]	650	597	<p>OKM: Tehtävää on erillisrahoitettu vuosikymmeniä hankerahoituksella, valtakunnallisena tehtävänä tai muulla rahoituksella. Tehtävän huippututkimus näkyy yliopiston toiminnan tuloksellisuudessa ja täydentävän rahoituksen volyymissä. SA rahoittaa kansallisesti merkittäviä tutkimusinfrastruktuureja erillisrahoituksella.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>

<p>ESO –keskus</p> <p>❖ TY: ESO:n tarjoamien mahdollisuuksien tehokas hyödyntäminen edellyttää koordinoitua yhteistoimintaa, jossa ovat mukana kaikki tähtitieteen tutkimusta harjoittavat yliopistot ja organisaation, jolla on tarvittava kokemus ja visio. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 63,2 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 33,3 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	418 [441]	600	414	<p>OKM: Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
<p>Tulevaisuudentutkimus ja ennakointi (TY:n esittämä uusi nimi, kaudella 2021-2024 tulevaisuuden tutkimus, OKM esittää nimen säilyttämistä ennallaan)</p> <p>❖ TY: Keskus koordinoi, ylläpitää ja kehittää tulevaisuusorientaatiota yhteistyössä useiden suomalaisten ja ulkomaisten yliopistojen, tutkimuslaitosten sekä muiden toimijoiden, kuten yritysten, kanssa. Tällä hetkellä tutkimuksen pääteemoja on kolme: 1) Tulevaisuudet maapallon kantokyvyn rajoissa, 2) Tulevaisuustietoinen kulttuuri ja oppiminen sekä 3) Strateginen ennakointi, innovaatiot sekä sosioekonominen muutos. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 50 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 15 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.</p>	317 [334]	450	314	<p>OKM: Valtakunnallisen tehtävän nimi säilytetään ”tulevaisuuden tutkimus”.</p> <p>Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehityksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.</p>
<p>Porin yliopistokeskus (Kaudella 2021-2024 TaU koordinoi)</p> <p>❖ TaU: TaU ja TT ovat keskustelleet mahdollisuudesta siirtää Porin yliopistokeskuksen koordinaatio TaU:ita TY:lle vuodesta 2025 alkaen. TaU on pyytänyt ottamaan mahdollisen siirron huomioon valmistelussa, joka koskee yliopistojen valtakunnallisia tehtäviä kaudeksi 2025–2028.</p>	0	780	780	<p>OKM: Yliopistokeskukset on erikseen mainittu rahoitussäädöksen valtakunnallisissa tehtävissä. Hallitusohjelmassa on todettu, että yliopistokeskusten rooli alueellisessa koulutustarjonnassa ja TKI-toiminnassa turvataan. Otettu huomioon Porin yliopistokeskuksen koordinaation siirtyminen TaU:ita TY:lle. Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla.</p>
<p>Turun yliopiston historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen arkisto ja arkistoalan ja asiakirjahallinnan maisteriopinnot (Yliopiston esittämä uusi valtakunnallinen tehtävä)</p> <p>❖ TY: HKT-arkisto tukee ja palvelee tutkimus- ja opetustyötä yliopiston sisällä sekä valtakunnallisella tasolla. Arkisto tarjoaa myös harjoittelupaikkoja arkistoalan ja asiakirjahallinnan maisteriopintojen opiskelijoille. Arkisto kuuluu Turun yliopiston tutkimusinfrastruktuurien tiekartalle. Vastaavia kaksikielisiä, humanistisesti suuntautuvaa arkistoalan ja asiakirjahallinnan koulutusta ei ole tarjolla muualla. Suomessa ei ole tunnistetietoja sisältäviä laadullisia aineistoja vastaanottavia arkistoja riittävästi huomioiden näiden tarpeen. Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 62,5 % yliopiston tehtävään kohdentamasta rahoituksesta.</p>	0	250	0	<p>OKM: Ei uutta valtakunnallista tehtävää. Yliopiston tulee koulutusvastuistaan huolehti perusrahoituksella,</p>
<p>Harjoittelukoulu</p>	6 841 [7 375]	7 375	7 375	<p>OKM: Hallitusohjelman mukaan ”yksityisten koulutuksen järjestäjien kotikuntakorvaus nostetaan 100 prosenttiin ja yhdenmukaistetaan järjestäjien velvollisuudet. Varmistetaan, että järjestämisluvat mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen”. Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla ml. oppivelvollisuuden laajennus.</p>

	TY yhteensä	8 179 [8 786]	10 105	9 480	
AA	Pet –centret	339 [357]	330	335	OKM: Tehtävää on erillisrahoitettu vuosikymmeniä hankerahoituksella, valtakunnallisena tehtävän tai muulla rahoituksella. Tehtävän huippututkimus näkyy yliopiston toiminnan tuloksellisuudessa ja täydentävän rahoituksen volyymissa. SA rahoittaa kansallisesti merkittäviä tutkimusinfrastruktuureja erillisrahoituksella.
	❖ ÅA: PET-keskus toimii tiiviissä yhteistyössä Turun yliopiston, Åbo Akademin ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin välillä (ks. TY:n esitys). Vuonna 2025 valtakunnallisen tehtävän rahoitus olisi 100 % yliopiston tehtävään kohdistamasta rahoituksesta ja 52,2 % tehtävän kokonaisrahoituksesta.				Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehysten edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021-2024 alussa.
	Harjoittelukoulu	6 261 [6 848]	6 847	6 847	OKM: Hallitusohjelman mukaan "yksityisten koulutuksen järjestäjien kotikuntakorvaus nostetaan 100 prosenttiin ja yhdenmukaistetaan järjestäjien velvollisuudet. Varmistetaan, että järjestämisluvut mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen". Rahoitus on turvattu vuoden 2024 tasolla ml. oppivelvollisuuden laajennus.
	ÅA yhteensä	6 600 [7 204]	7 177	7 182	
	KAIKKI YLIOPISTOT YHTEENSÄ	163 256 [173 631]	207 503	172 171	

Harjoittelukoulujen ja yliopistokeskusten kohdalla yliopiston esitykseksi (19.5.2024) on merkitty näiden tehtävien vuoden 2024 rahoitustaso. Harjoittelukoulujen kohdalla vuoden 2024 rahoitustasossa on mukana myös yliopistojen harkinnanvaraisena rahoituksena käsitelty oppivelvollisuuden laajentaminen.